

ORTA DOĞU'DA NELER OLUYOR?

Haziran 2025'te doğrudan çatışmaya dönen İran-İsrail gerginliği Hürmüz Boğazı çevresindeki enerji akışını tehdit etti. 108 milyar metreküplük LNG arzının sektöre uğrama ihtimali küresel dengeleri sarsıyor. Yaşanan gerilimi ve etkilerini, OME Hidrokarbonlar Direktörü Sohbet Karbuz, PETFORM Genel Sekreteri Murat Kalay ve Enerji Uzmanı Ali Arif Aktürk gazetemize özel yorumladı. s10

Enerji sektöründe kamu politikaları ve düzenleme alanlarındaki uzmanlığıyla öne çıkan Zafer Korkulu, IC İtış Enerji Yatırım Holding Regülasyon ve Kamu İlişkileri Genel Müdür Yardımcısı olarak göreve başladı. s6

Doğal gaz toptan satış fiyatlarında değişikliğe gidildi s4

ÖZEL DOSYA

İRAN

HÜRMÜZ BOĞAZI

OME Hidrokarbonlar Direktörü Sohbet Karbuz

'AVRUPA'YA ETKİSİ ÇOK BÜYÜK OLMAZ'

Hürmüz Boğazı'ndan LNG akışının kesilmesi çok çok düşük bir olasılık. Kesilirse Avrupa'ya etkisi çok büyük olur mu? Olmaz, çünkü oradan Avrupa'ya gelen gaz toplam LNG ithalatının yüzde 10'unu oluşturuyor. Bu miktarın başka kaynaklardan telafi edilmesi mümkündür. s10

PETFORM Genel Sekreteri Murat Kalay

'ENFLASYONA NEGATİF ETKİLER YAPABİLİR'

Enerji üzerinden yapılan global mücadelenin tüm dünyadaki ticari ve ekonomik faaliyetlere olumsuz etkisi gözlemlenmekte. Ülkemiz için de yükselecek enerji girdi maliyetleri enflasyonla mücadele programımıza negatif etkiler yapabilecektir. s11

Enerji Uzmanı Ali Arif Aktürk

'HÜRMÜZ'ÜN KAPANMA İHTİMALİ SIFIR'

Hürmüz Boğazı'nın tek taraflı kapatılması imkansızdır. İran Körfezi ve Hürmüz Boğazı'nda karşılıklı devletlerin Münhasıran Ekonomik Bölgeleri ve kıta sahanlıkları bulunmaktadır. İran'ın karşı ülkenin geçiş yollarını hukuki olarak kapatma imkanı bulunmamaktadır. s12

- ✓ Alanında uzman ekip
- ✓ Müşteri odaklı hizmet anlayışı
- ✓ Güçlü tedarik ağı
- ✓ Operasyonel destek
- ✓ Anahtar teslim proje hizmeti

**Kurumsal
Organizasyonlarınızda
Uzman Ekibimizle
Yanınızdayız**

www.efo.com.tr

‘Hürmüz Boğazı gerilimi enerji arz güvenliği sorununu bir kez daha hatırlattı’

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, “Hürmüz Boğazı’nın kapatılması büyük sıkıntı oluşturur. Biz, İran’ın böyle bir adım atmayacağına inanıyoruz. Son gerilim, enerji arz güvenliğinin ne kadar önemli olduğunu bir kez daha hatırlatmıştır. Nihai hedefimiz Türkiye’yi kaynakta ve teknolojiye ihracatçı bir ülke hâline getirmektir” diye konuştu.

Düzenleyen/ Sibel Acar

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, NATO Liderler Zirvesi için gittiği Hollanda’nın Lahey kentindeki temaslarının ardından yurda dönüşünde uçakta gazetecilere açıklamalarda bulundu ve soruları yanıtladı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Avrupa Atlantik güvenliğinin krizler, çatışmalar ve savaşlarla sınırdığı bir dönemde Lahey Zirvesi’ni gerçekleştirdiklerini belirtti.

Uluslararası basın toplantısında zirveye ve alınan kararlara dair detaylı bilgilendirmeyi yaptığını ifade eden Cumhurbaşkanı Erdoğan, müttefiklerin savunma harcamalarını artırmalarının Zirve’nin en öncelikli gündemi olduğunu söyledi.

Savunma harcamalarının 10 yıllık sürede gayrisafi yurtiçi hasılların yüzde 5’i

düzeyine çıkartılmasında mutabık kalındığını anımsatan Cumhurbaşkanı Erdoğan, sözlerini şöyle sürdürdü: “Esasen yüzde 5’i yakalamaya en yakın ülkelerden biriyiz. Bunun için müttefikler arasındaki kısıtlamaların kaldırılması çok önemli. Keza, Avrupa Birliği üyesi olmayan müttefiklerin, millî savunma ve güvenlik girişimlerine katılımının garanti altına alınması gerekmektedir. Müttefiklerin Ukrayna’ya destekleri ve savaşın akıbeti, zirvede en fazla konuşulan bir diğer konuydu. 24 Haziran günü Hollanda Kralı’nın ev sahipliğindeki akşam yemeğine Ukrayna Devlet Başkanı, kıymetli dostum Volodimir Zelenskiy de katıldı. Türkiye olarak, bu acımasız savaşın adil ve kalıcı barışla sonlandırılması için çabalarımızı sürdürüyoruz. Önümüzdeki dönemde görüşmelerin üçüncü turuna ev sahipliği yapmak üzere

taraflarla diyalog hâlindeyiz.”

“HÜRMÜZ BOĞAZI’NIN KAPATILMASI BÜYÜK SIKINTI OLUŞTURUR”

İran’ın Hürmüz Boğazı’nı kapatacağı yönündeki iddiaların enerji sektörüne yönelik etkilerini değerlendiren Cumhurbaşkanı Erdoğan, “Hürmüz Boğazı’nın kapatılması büyük sıkıntı oluşturur. Biz, İran’ın böyle bir adım atmayacağına inanıyoruz. Son gerilim enerji arz güvenliğinin ne kadar önemli olduğunu bir kez daha hatırlatmıştır” diye konuştu.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türkiye olarak kendi enerji kaynaklarını artırmak için yoğun çalışma yürüttüklerini vurgulayarak, Gabar’daki petrolden Karadeniz’deki doğal gaz kadar birçok noktada üretim yaptıklarını ve bunu artırmaya gayret ettiklerini söyledi.

ERDOĞAN’DAN İRAN’IN DOĞAL GAZI KESME İDDİALARINA YANIT

Petrol ve doğal gaz arama faaliyetlerini de ciddiyet ve kararlılıkla sürdürdüklerini dile getiren Cumhurbaşkanı Erdoğan, “Enerjide tam bağımsız olma hedefiyle ithalatımızı düşürmek, üretimimizi artırmak için çaba içindeyiz. Nihai hedefimiz ise Türkiye’yi kaynakta ve teknolojiye ihracatçı bir ülke hâline getirmektir. Yaşananlar enerjinin ülkeler için beka meselesi olduğunu ayan beyan ortaya koymuştur.

İki gün önce bir dedikodu yayıldı. Dediler ki ‘İran doğal gazı kesti.’ Bu konuyu derhal Enerji Bakanım ile görüştüm, o da muhatabıyla temas kurdu. Aslında böyle bir durum yok. Biz ayrıca İran Cumhurbaşkanı Pezeşkiyan’la görüşmemizi yaptık. Bizim doğal gazımızı kesme gibi bir durumun olacağına asla ihtimal dahi vermiyoruz. Şu anda bizim İran’dan doğal gazımız geliyor. Herhangi bir sıkıntımız yok” açıklamalarında bulundu.

AB, gaz depolarına dair doluluk kurallarını gevşetiyor

AB kurumları, yer altı doğal gaz depolarının dolum kurallarını gevşetmek konusunda anlaştı.

Avrupa Birliği (AB) Konseyi, üye ülkeler ile Avrupa Parlamentosu (AP) arasında doğal gaz depolama yükümlülüklerine ilişkin kurallarda yapılacak değişikliklerde uzlaşa sağlandığını açıkladı.

Buna göre, üye ülkelerin gaz depolama konusundaki yükümlülükleri 2027 sonuna kadar uzatılacak. Mevcut durumda yüzde 90 olan bağlayıcı doğal gaz depo dolum hedefi korunacak.

2022’DE UYGULANMAYA BAŞLAMIŞTI

Daha önce 1 Kasım tarihi olarak belirlenen doluluk seviyesine ulaşılması hedefi, 1 Ekim-1 Aralık dönemi olarak esnetilecek. Ayrıca, üye ülkelere değişen piyasa koşulları ve piyasa dalgalanmaları halinde ilave kolaylıklar sağlanacak.

Yeni kurallar, AB Konseyi ve AP tarafından onaylandıktan sonra yürürlüğe girecek.

AB’nin gaz depolama kuralları, Rusya-Ukrayna savaşının başlamasının ardından Avrupa’da yaşanan enerji krizi nedeniyle 2022’de uygulanmaya başlanmıştı.

Gazprombank dışı bankalara ödeme yapılabilmesine yönelik izin uzatıldı

Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, Rus gazının ihracatında alıcı şirketlerin ödemelerinin Gazprombank dışındaki bankalara da yapılabilmesine yönelik izni uzattı.

Putin’in imzaladığı kararnameyle, Rus gazı alan yabancı şirketlere uygulanan özel ödeme sürecini belirleyen kararın süresi 1 Ekim’e kadar uzatıldı. Buna göre, şirketlerin Rus gazı için ödemeleri Gazprombank dışındaki bankaları kullanmalarına yönelik izin devam edecek. Rusya, dost olmayan ülkelerin Gazprombank’ta

döviz ve ruble hesapları açmalarını ve ödemelerini ruble ile yapmalarını öngören kararnameyi 1 Nisan 2022’de yürürlüğe koymuştu.

ABD YAPTIRIM UYGULAMAYA BAŞLAMIŞTI

Rus enerji şirketi Gazprom’un ortakları arasında yer alan Gazprombank, Rusya’nın

Avrupa’ya doğal gaz ihracatında yapılan ödemeler için kullanılıyordu. ABD yönetimi, Rusya’nın uluslararası finans sistemini kullanmasını engellemek amacıyla Gazprombank’a 21 Kasım 2024’te yaptırım uygulamaya başlamıştı. Putin de 5 Aralık 2024’te ödemelerin diğer bankalar üzerinden yapılabilmesine olanak tanıyan kararnameyi onaylamıştı.

Bakan Bayraktar, Libya Petrol ve Gaz Bakanı Abdulsadek ile iş birliği imkanlarını görüştü

Alparslan Bayraktar, Libya Petrol ve Gaz Bakanı Abdulsadek ile Türkiye ve Libya arasında hidrokarbon alanında iş birliği imkanlarını değerlendirdiklerini bildirdi.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar, Libya Petrol ve Gaz Bakanı Khalifa Abdulsadek ile Türkiye ve Libya arasında hidrokarbon alanında iş birliği imkanlarını değerlendirdiklerini açıkladı.

Bakan Bayraktar, X sosyal medya hesabından yaptığı

paylaşımında, Abdulsadek ile İstanbul'da görüştüğünü belirterek, şunları kaydetti: "Petrol ve doğal gaz aramacılığı başta olmak üzere hidrokarbonlar alanında gerçekleştirebileceğimiz iş

birliği imkanlarını değerlendirdik. Ülkemizin bu alanındaki tecrübesini iki ülkenin ortak faydasına olacak somut iş birlikleriyle değerlendirebileceğimizi ifade ettik."

Doğal gaz toptan satış fiyatlarında değişikliğe gidildi

EPDK, doğal gaz toptan satış fiyatlarında değişikliğe gitti. 2 Temmuz'dan itibaren geçerli olan yeni tarifelere göre sanayide %7,86, konutlarda ise %24,6 oranında zam uygulandı.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) doğal gaz toptan satış fiyatlarında bütçe hedefleri doğrultusunda değişikliğe gidildiğini duyurdu.

2 Temmuz'dan itibaren geçerli olan fiyat değişikliğinde sanayi tüketicileri için ortalama yüzde 7,86 zam yapılırken konutlarda kullanılan gaz için ortalama yüzde 24,6 oranında zam yapıldı.

EPDK'dan yapılan açıklamada şu ifadeler

kullanıldı: "Doğal gaz toptan satış fiyatlarında bütçe hedefleri doğrultusunda değişikliğe gidilmiştir. BOTAS'ın internet sitesinde ilan ettiği BOTAS doğal gaz toptan satış fiyatları ışığında, nihai doğal gaz satış fiyatlarında sanayi tüketicileri için ortalama %7,86 konut tüketicileri için ise ortalama %24,6 oranında artış söz konusudur. Yeni tarifeler 2 Temmuz 2025 tarihi itibarıyla geçerli olacaktır."

Elektrik santrallerine 2 milyar liralık kapasite mekanizması desteği

TEİAŞ, 32 elektrik üretim santraline mayıs için 2 milyar 27 milyon 625 bin lira kapasite ödemesi yapacak.

Kapasite mekanizmasından yararlanılan üretim tesislerine yapılacak ödemelere ilişkin liste, Türkiye Elektrik İletim AŞ'nin (TEİAŞ) internet sitesinde yayımlandı. Buna göre, söz konusu mekanizma kapsamında yer alan 32 santrale mayıs için 2 milyar 27 milyon 625 bin 286 lira

ödenek.

TEİAŞ SANTRALLERE KAPASİTE ÖDEMESİ YAPIYOR

Kapasite mekanizması çerçevesinde 170 milyon 459 bin 597 lirayla en yüksek ödeme Hidro-Gen Enerji İthalat

İhracat Dağıtım ve Ticaret AŞ'ye yapılacak. Bu şirketi, 156 milyon 288 bin 13 lira tutarında kapasite ödemesiyle Gebze Elektrik Üretim Limited Şirketi izliyor. TEİAŞ, elektrikte sürdürülebilirlik ve arz güvenliğini sağlamak amacıyla santrallere kapasite ödemesi yapıyor.

Enerji ithalatı faturası, mayısta yüzde 17,6 azaldı

Türkiye'nin enerji ithalatı mayısta geçen yılın aynı ayına göre yüzde 17,6 azalarak 4,26 milyar dolara geriledi. Ham petrol ithalatında da yüzde 13,9'luk düşüş yaşandı.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) ve Ticaret Bakanlığı'nca oluşturulan geçici dış ticaret istatistiklerine göre, mayısta Türkiye'nin toplam ithalatı, geçen yılın aynı ayına kıyasla yüzde 2,7 artarak 31 milyar 461 milyon 958 bin dolar olarak belirlendi.

Bu tutarın 4 milyar 258 milyon 703 bin dolarlık kısmını, enerji ithalatı olarak özetlenen "mineral

yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler, bitümenli maddeler, mineral mumlar" oluşturdu. Geçen yıl mayısta bu rakam 5 milyar 167 milyon 547 bin dolar olarak kayıtlara geçmişti. Böylece enerji ithalatı tutarı yıllık bazda yüzde 17,6 azaldı. Bu dönemde ham petrol ithalatı ise yüzde 13,9 azalarak 2 milyon 484 bin 597 tona geriledi.

Oruç Reis, Mavi Vatan'da

Geçen yıl 4 Ekim'de Filyos Limanı'ndan yola çıkan Oruç Reis, Somali'de 234 gün süren görevini başarıyla tamamladı. Somali'nin 3 ayrı deniz bloğunda 4 bin 464 kilometrekarelik alanda üç boyutlu sismik veri toplayan Oruç Reis'in görevi, 6 Haziran'da sona erdi.

FİLYOS'A DEMİRLEDİ

Mogadişu Limanı'nda düzenlenen uğurlama töreninin ardından 15 Haziran'da yurda dönmek üzere harekete geçen Oruç Reis, Süveyş Kanalı'nı geçerek Akdeniz'e ulaştı. Oruç Reis, 2 Temmuz

Somali'de gerçekleştirdiği ilk kıtalar arası görevini başarıyla tamamlayan Oruç Reis Sismik Araştırma Gemisi, 9 ay sonra Mavi Vatan'a döndü.

sabah saatlerinde Çanakkale Boğazı, 3 Temmuz sabah saatlerinde de İstanbul Boğazı'ndan geçti. Oruç Reis boğaz geçişlerinin ardından 4 Temmuz'da Filyos Limanı'na demirledi.

DONANMA EŞLİK ETTİ

Oruç Reis'in dönüş yolculuğuna Zağanos Paşa Destek Gemisi, Sancar Destek Gemisi ve Ataman Takip Gemisi'nin yanı sıra donanmadan TCG Giresun ve TCG Göksu fırkateynleri ile Askeri Lojistik Destek Gemisi TCG Üsteğmen Arif Ekmekçi de eşlik etti.

BAKIMDAN GEÇECEK

Yaklaşık 9 aylık görevinin ardından Filyos'a yanaşan gemi, burada bakım ve onarımdan geçecek. Gerekli çalışmaların yapılmasının ardından da yeni görevine hazır hale gelecek.

YERLİ VE MİLLİ

2017 yılında yerli ve milli imkanlarla inşa edilen Oruç Reis, doğal kaynakların aranmasının yanı sıra kıta sahanlığı ve yer kabuğu araştırmalarında kullanılacak kabiliyette. Ayrıca 87 metre uzunluğa, 23 metre genişliğe ve 34 metre yüksekliğe sahip Oruç Reis, deniz altında petrol ve doğal gaz arama faaliyetlerinde hem iki hem de üç boyutlu sismik araştırma faaliyetleri yürütebiliyor.

Doğal gaz ithalatı nisanda yüzde 69,5 arttı

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nun (EPDK) nisana ilişkin "Doğal Gaz Piyasası Sektör Raporu"na göre, ithalatın 3 milyar 656 milyon metreküpü boru hatları, 404 milyon metreküpü ise sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) tesisleri aracılığıyla yapıldı. Toplam doğal gaz ithalatı, nisanda önceki yılın aynı ayına göre yüzde 69,5 artarak 4 milyar 60 milyon metreküpe çıktı. Nisanda en fazla boru gazı ithalatı 1 milyar 819 milyon metreküple Rusya'dan yapıldı. Bunu 999 milyon metreküple Azerbaycan, 706 milyon metreküple İran ve 129 milyon metreküple Türkmenistan takip etti. Bu dönemde Cezayir'den 304 milyon metreküp ve ABD'den 99 milyon metreküp LNG ithal edildi.

Ülkede toplam doğal gaz tüketimi nisanda önceki yılın aynı ayına göre yüzde 26,9 artarak 5 milyar 186 milyon metreküp oldu. Konutlarda doğal gaz tüketimi yüzde 21 artışla 2 milyar 376 milyon metreküp olarak kayıtlara geçti. Sanayi sektörünün doğal gaz tüketimi yüzde 13,7 artışla 1 milyar 137 milyon metreküpe yükseldi. Elektrik santrallerindeki doğal gaz tüketimi ise yüzde 87,6 artarak 757 milyon metreküpe çıktı. Türkiye'nin doğal gaz stok miktarı nisanda geçen yılın aynı ayına göre yüzde 35,1 düşüşle 2 milyar 504 milyon metreküp oldu. Doğal gaz stokunun yaklaşık 2 milyar 320 milyon metreküpü yer altı depolama tesislerinde, 184 milyon metreküpü ise LNG terminallerinde yer alıyor.

Milli FSRU Ertuğrul Gazi, 4 yılda 8,5 milyar metreküp gazlaştırma yaptı

Türkiye'nin Yüzer LNG Depolama ve Yeniden Gazlaştırma Ünitesi (FSRU) Ertuğrul Gazi, 2021'den bu yana 8,5 milyar metreküp gazlaştırma yaptı.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın X hesabından yapılan infografikli paylaşımda, 4 yıldır hizmet veren Ertuğrul Gazi FSRU'ya ilişkin bilgi verildi.

BOTAŞ Dört Yol Terminali'nde bulunan Ertuğrul FSRU ile ilgili paylaşımda şu ifadeler yer aldı: "2021'den bu yana kesintisiz olarak işletmede olan gemimiz bugüne kadar 8,5 milyar metreküp

gazlaştırma yaparak tek başına büyük bir başarıya imza attı. Milli FSRU gemimiz Ertuğrul Gazi 4 yaşında. 4 yılda 8,5 milyar metreküp doğal gaz ulusal boru hatlarına enjekte edildi. Bu rakam İstanbul'un 2, Ankara'nın 4, İzmir'in 11 yıllık konut doğal gaz tüketimine eşit. 3 futbol sahası uzunluğunda, Galata Kulesi yüksekliğinde. Tamamen Türk personelle 1460 gündür kesintisiz hizmette."

İC İçtaş Enerji Yatırım Holding'de Genel Müdür Yardımcılığı görevine Zafer Korkulu atandı

Enerji sektöründe kamu politikaları ve düzenleme alanlarındaki uzmanlığıyla öne çıkan Zafer Korkulu, İC İçtaş Enerji Yatırım Holding Regülasyon ve Kamu İlişkileri Genel Müdür Yardımcısı olarak göreve başladı.

İC İçtaş Enerji Yatırım Holding'de, Regülasyon ve Kamu İlişkileri Genel Müdür Yardımcılığı görevini, sektörde 22 yıllık deneyime sahip Zafer Korkulu üstlendi. Yeni göreviyle birlikte Zafer Korkulu, İC İçtaş Enerji Yatırım Holding'in sektörle olan ilişkilerinin daha da güçlendirilmesi, düzenleyici kurumlarla sürdürülebilir işbirliği ve kamu politikalarının etkin

yönetimi gibi stratejik alanlarda sorumluluk üstlenecek.

2 Haziran 2025 tarihi itibarıyla İC İçtaş Enerji Yatırım Holding Ailesi'ne katılan Zafer Korkulu, Bilkent Üniversitesi Elektrik-Elektronik Mühendisliği bölümünden mezun olduktan sonra, yüksek lisans eğitimini The University of Texas at Austin'de Enerji ve Doğal

Kaynakları alanında tamamladı. Kariyerine 2003 yılında Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nda (EPDK) Enerji Uzman Yardımcısı olarak başlayan Korkulu, kurum bünyesinde sırasıyla Enerji Uzmanı, Kurul Danışmanı ve Enerji Piyasaları İzleme Grup Başkanı olarak görev yaptı.

2022 yılından bu yana EPDK Enerji Dönüşüm Daire Başkanı olarak sektöre hizmet veren Zafer Korkulu, sahip olduğu donanım sayesinde enerji piyasalarını teknik, çevresel ve düzenleyici boyutlarıyla değerlendirebilen bir uzman olarak öne çıkıyor.

Kritik madenlerde Çin'in etkisi büyüyor, AB çözüm arayışında

Nadir toprak elementleri gibi stratejik hammaddelerde Çin'in pazar hâkimiyeti Avrupa'yı alarm durumuna geçirdi. Brüksel, tedarik krizine karşı yeni bir yol haritası arıyor.

Çin'in kritik maden ihracatına yönelik sınırlamaları, özellikle nadir toprak elementlerinde (NTE) küresel dengeleri etkilemeye başladı. Bu madenler, elektrikli araçlardan savunma sanayine kadar birçok sektörde vazgeçilmez öneme sahip. Çin'in bu alandaki dünya pazar payı yüzde 90'a yaklaştı. Brüksel'deki karar alıcılar, oluşan dışa bağımlılığı azaltmak için çözüm yolları arıyor.

Nisan ayında Çin, bazı miktatsız türlerinin ihracatını durdurdu. Bu karar, başta Almanya olmak üzere birçok Avrupa ülkesinin sanayi üretiminde sıkıntılara yol açtı. Mercedes-Benz, BMW gibi otomotiv devlerinin yanı sıra, enerji dönüşümü hedefleri doğrultusunda rüzgar türbini üreticileri de bu kısıtlamalardan etkilendi. Uzmanlara göre Çin, sadece ekonomik değil, jeopolitik baskı unsuru olarak da bu madenleri kullanıyor.

ABD-ÇİN GERİLİMİ AVRUPA'YI SIKIŞTIRIYOR

Bu gelişmelerin temelinde

Çin ile ABD arasındaki ekonomik gerilim yatıyor. 2 Nisan'da ABD yönetiminin açıkladığı ek vergilere karşılık olarak Pekin yönetimi, NTE'lerde ihracat kısıtlamasına gitti. Her ne kadar 11 Haziran'da taraflar geçici bir uzlaşmaya varsa da Çin'in uzun vadeli stratejisinden vazgeçmeyeceği belirtiliyor.

Türkiye Kritik Mineral İnisiyatifi Kurucusu Sait Uysal, Avrupa Birliği'nin karar alma süreçlerinin yavaşlığına dikkat çekti. Uysal, "AB, kamusal üretim yerine özel sektör eliyle bu krizi çözmeye çalışıyor. Ancak bu yaklaşım, zaman içinde Avrupalı firmaların Çinli şirketlere satılmasıyla sonuçlanabilir" değerlendirmesini yaptı. Ona göre Brüksel'in önceliği, hızlı ve stratejik iş birlikleri geliştirmek olmalı.

Türk Mühendisler Derneği (TMD) Çevre Koordinatörü Dr. Caner Zambak ise Çin'in devlet destekli üretim ve dumping politikalarına karşı, AB'nin ancak ortak Ar-Ge ve teknoloji transferi yoluyla direnç gösterebileceğini savunuyor.

Zambak, "Pekin, zaman zaman zararına bile satış yaparak küresel üstünlüğünü koruyor. Avrupa'nın buna karşı diplomatik ilişkilerini güçlendirmesi şart" dedi.

BRÜKSEL YOL HARİTASI OLUŞTURMAKTA GECİKİYOR

Brüksel ise henüz tam kapsamlı bir yol haritası açıklamış değil. AB Komisyonu'nun gündeminde; tedarik zinciri çeşitlendirmesi, geri dönüşüm yatırımları ve yeni maden sahalarının geliştirilmesi gibi başlıklar bulunuyor. Ancak bu stratejilerin somut sonuç üretmesi zaman alacak gibi görünüyor. Avrupa'nın enerji dönüşüm hedefleri, bu süreçten olumsuz etkilenme riski taşıyor.

Sonuç olarak Çin'in kritik madenlerdeki baskın rolü, sadece ekonomik değil stratejik bir meseleye dönüşmüş durumda. Avrupa Birliği'nin nasıl bir yol izleyeceği, yalnızca kıta ekonomilerini değil, küresel rekabeti de doğrudan etkileyecek.

Litvanya nükleer enerjiye dönebilir: SMR seçenekleri masada

Artan elektrik talebiyle karşılaşan Litvanya, küçük modüler reaktörlerle (SMR) nükleer enerjiyi tekrar enerji planlarının odağına alıyor. Ancak atık yönetimi ve toplumsal kabullenme, süreci belirleyecek kriterler arasında.

koşuluyla kapatılmış; tesis halen 2038'e kadar sürecek bir söküm ve atık yönetimi planına bağlı. Grup, hem ara depolama hem de nihai yer altı depoları için kapsamlı analizler hazırlayacak.

SMR'LER ENERJİ BAĞIMSIZLIĞININ ANAHTARI OLABİLİR

Ignalina NPP Genel Müdürü Linas Bauzys, nükleer enerjinin stratejik önemde olduğunu vurgulayarak, "Ülkenin elektrik ihtiyacının üç kat artacağı bir gelecekte temiz, güvenilir ve rekabetçi enerji için çeşitli kaynakları değerlendirmek şart" dedi. SMR'lerin bu çeşitliliğin önemli bir parçası olduğuna dikkat çekti. Bakanlık, kamuoyu katılımıyla oluşturulacak raporla yatırım modelleri, düzenleyici uyum, finansman ve güvenlik analizlerini sunmayı hedefliyor.

Litvanya Cumhurbaşkanı Gitanas Nausėda, SMR'ler konusunda "iyi bilgilendirilmiş bir tartışma" çağrısı yaptı. "Nükleer, süreklilik sağlayan enerji kaynağı olarak diğer kaynakların çekirdeği olabilir" dedi. Öte yandan, Enerji Bakanı Dainius Kreivys, nükleer enerjinin stratejik tek seçenek değil ama kritik bir alternatif olduğunu belirtti. Çalışma grubu tarafından paylaşıma açılacak rapor, kamuoyunun görüşünü alarak güvenin tesis edilmesi yolunda önemli adım olacak.

Litvanya Enerji Bakanlığı, Ülkenin enerji stratejisi kapsamında nükleer enerji fırsatlarını araştırmak üzere bir çalışma grubu kurmaya karar verdi. Grup, özellikle Ignalina nükleer santrali personelini ve güvenlik düzenleyici kurumlarını sürece dahil ederek potansiyel küçük modüler reaktörler (SMR) projelerine yönelik güvenlik ve fizibilite analizleri yapacak

ELEKTRİK İHTİYACINDA ÜÇ KAT ARTIŞ BEKLENİYOR

Ülkenin Ulusal Enerji Bağımsızlığı Stratejisi'ne göre, elektrik talebi 2030'da 24 TWh'den 2050'ye kadar 74 TWh'ye çıkacak. İklim değişikliği karşısında enerji arz güvenliğini sağlamak için SMR'ler 1,5 GW kapasiteyle değerlendiriliyor. Karar, 2028'e kadar alınacak, ilk reaktör 2038'e kadar devreye girebilir.

Ignalina'da yer alan iki büyük RBMK reaktörü, 2004 ve 2009 yıllarında AB üyeliği

GELECEĞE GİDEN YOL %100 YENİLENEBİLİR ENERJİDEN GEÇER

Bizim yolumuz daha yaşanabilir, daha sürdürülebilir bir dünyaya çıkıyor.
Biz bu yolda gelecek nesillerle aramızda bir köprü kurmak için tüm gücümüzle çalışıyoruz.

Zorlu Enerji Sürdürülebilirlik Stratejimiz doğrultusunda
her faaliyetimizde **Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları**'na
hizmet etmeye ve Paris Anlaşması kapsamında ülkemizin düşük karbonlu
gelecek hedeflerine ulaşması için tüm enerjimizle çalışmaya devam ediyoruz.

%100 yenilenebilir enerjimizle sürdürülebilir bir geleceğe
adım adım ilerliyoruz.

‘Sürekli enerji altyapısına sahip veri merkezi bölgeleri kuracağız’

Cumhurbaşkanı Erdoğan, 2030 yılına kadar veri merkezi yatırımlarının 1 gigavat kapasiteye çıkarılacağını belirterek, 10 milyar doları aşacak yatırımlarla sürekli enerji altyapısına sahip yüksek güvenli veri merkezi bölgeleri kurulacağını açıkladı.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Cumhurbaşkanlığı Külliyesi’nde gerçekleştirilen Cumhurbaşkanlığı Kabinesi Toplantısı’nın ardından basın açıklaması yaptı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, 250 megavat düzeyinde olan veri merkezi yatırımlarını 2030 yılına kadar 1 gigavat seviyesine çıkarmayı hedeflediklerini belirterek, “10 milyar doları aşan yatırımların hayata geçeceği güvenli ve sürekli enerji altyapısına sahip veri merkezi bölgeleri kuracağız” diye konuştu.

“CANLA BAŞLA ÇALIŞMAYI SÜRDÜRECEĞİZ”

Toplantıda ele alınan konulara ilişkin açıklamalarda bulunan Cumhurbaşkanı Erdoğan, şunları söyledi: “Kabine toplantımızda yapay zekâ alanında yürüttüğümüz çalışmaları da değerlendirdik. Hâlihazırda 250 megavat düzeyinde olan veri merkezi yatırımlarını 2030 yılına kadar 1 gigavat seviyesine çıkarmayı hedefliyoruz. 10 milyar doları aşan yatırımların hayata geçeceği güvenli ve sürekli enerji altyapısına sahip veri merkezi

bölgeleri kuracağız. Yapay zekâ alanında uzmanlık eğitimlerini yaygınlaştıracğız. Yapay Zekâ Fonu ile bu alandaki girişimleri büyüteceğiz. Ulusal Yapay Zekâ Kurulu ile kamunun sahip olduğu büyük veriyi değere dönüştürerek milletimizin faydasına yönelik projeleri hızlandıracğız. Yapay zekânın beraberinde getirdiği riskleri minimize etmek üzere gerekli tedbirleri almaya devam edeceğiz. Koltukları, ikballeri ve çıkarları dışında hiçbir şeyi gözü görmeyenlere inat, biz gelecek nesiller için canla başla çalışmayı sürdüreceğiz.”

TEDAŞ, CİMER İletişim Merkezi uygulaması devreye alındı

TEDAŞ, CİMER başvurularının daha hızlı ve şeffaf şekilde çözüme kavuşturulması için “TEDCİM” adlı yeni iletişim merkezi uygulamasını devreye aldığını duyurdu.

Türkiye Elektrik Dağıtım AŞ (TEDAŞ), vatandaşların Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi (CİMER) üzerinden yaptığı başvuruların daha hızlı, etkin ve şeffaf şekilde çözüme kavuşturulması amacıyla geliştirilen TEDAŞ CİMER İletişim Merkezi (TEDCİM) uygulamasının devreye alındığını duyurdu.

TEDAŞ’tan yapılan açıklamaya göre, TEDAŞ ve Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı iş birliğiyle geliştirilen uygulama, vatandaş odaklı hizmet anlayışını güçlendirmek ve elektrik dağıtım hizmetleriyle ilgili başvuruların yönetimini daha etkin ve verimli hale getirmek için tasarlandı. Başvurular, TEDAŞ tarafından TEDCİM üzerinden dijital ortamda, özel elektrik dağıtım şirketlerine anlık olarak iletilebilecek ve takip edilebilecek.

Şehit yakınları ve gazilere evsel doğal gaz tüketiminde yüzde 50 indirim sağlandı

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Boru Hatları ile Petrol Taşıma AŞ (BOTAŞ) iş birliğiyle, şehit yakınları ve gazilerin evsel doğal gaz tüketiminde yüzde 50 indirim sağlandığını bildirdi.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı’ndan yapılan açıklamaya göre, şehit yakınları ve gazilere sunulan destek kapsamında Bakanlık ile BOTAŞ iş birliğiyle ilk kez hayata geçirilen düzenlemeyle doğal gazda indirim sağlandı.

Bu kapsamda BOTAŞ, şehit yakınları ve gazilerin evsel tüketimlerini yüzde 50 indirimli tarifeliendirecek.

Konut tüketicileri için doğal gazın metreküpünü 7,771789 lira/standart metreküp üzerinden tarifeliendiren BOTAŞ, şehit aileleri ve gazilerin evsel tüketimlerini 3,885895 lira/standart metreküp üzerinden tarifeliendirme kararı aldı.

“ŞEHİT YAKINLARIMIZIN VE GAZİLERİMİZİN EV EKONOMİLERİNE KATKI SAĞLAMIŞ OLDUK”

Açıklamada değerlendirmelerine yer verilen Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur Özdemir Göktaş, şehit yakınları ve gazilerin hayatlarını kolaylaştırmak, aile ekonomilerine katkıda bulunmak için farklı projeler

yürüttüklerini belirtti.

BOTAŞ yönetimine teşekkür eden Bakan Göktaş, “Bakanlığımızın talebini geri çevirmeyen BOTAŞ ile şehit yakınlarımızın ve

gazilerimizin ev ekonomilerine katkı sağlamış olduk. Bu vesileyle tüm şehitlerimize Allah’tan rahmet, gazilerimize şükranlarımı sunuyorum” ifadelerini kullandı.

DMM’den doğal gaz fiyatlarına ilişkin açıklama

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı Dezenformasyonla Mücadele Merkezi (DMM), bazı basın organları ve sosyal medyada yer alan “Doğal gaz dünyada yüzde 32 düştü, Türkiye’de yüzde 117 arttı” şeklindeki iddiaların gerçeği yansıtmadığını açıkladı. Yapılan açıklamada, bu tür paylaşımların kamuoyunu yanlış yönlendirmeye yönelik

dezenformasyon içerdiği ve Türkiye’nin enerji politikalarını bilinçli şekilde çarpıttığı belirtildi.

DMM, Türkiye’nin uzun süredir enerji maliyetlerini vatandaşa yansıtmamak için güçlü bir sübvansiyon politikası izlediğini, son 3 yılda enerji faturalarına 1 trilyon liranın üzerinde destek verildiğini ve halen doğal gaz faturalarının

yaklaşık yüzde 44’ünün sübvansiyon edildiğini bildirdi. 2025 yılı için sadece doğal gazda 200 milyar liranın üzerinde sübvansiyon planlandığı ifade edildi. Ayrıca 2002’de 100 metreküp doğal gazın asgari ücret içindeki payı yüzde 26 iken, bu oranın günümüzde yüzde 5,9’a düştüğü vurgulandı. Açıklamada, küresel enerji piyasalarının son yıllarda ciddi

jeopolitik baskılara maruz kaldığına dikkat çekilerek, Rusya-Ukrayna savaşı, OPEC’in arz kısıtlamaları, LNG piyasasındaki oynaklıklar ve Hürmüz Boğazı çevresindeki gelişmelerin doğal gaz fiyatlarını etkilediği ifade edildi. Bu nedenle dünyada doğal gaz fiyatlarının düştüğü yönündeki iddiaların bağlamından kopuk ve yanıltıcı olduğu belirtildi.

TÜPRAG, 2 milyar dolar yatırım ile Türkiye'deki altın üretiminin yüzde 25'ini gerçekleştirdi

Altın madenciliğinde faaliyet gösteren TÜPRAG, Türkiye'deki altın üretiminin yüzde 25'ini gerçekleştirirken 2 milyar dolar yatırımın yapıldığı işletmede 2006'dan bu yana 165 ton altın üretimi yüzde 80 yerel iş gücü ile gerçekleştirildi.

Sibel Acar / İzmir

Madenler, ekonomik büyüme ve kalkınma için önemli emtialar arasında yer alırken enerji, sanayi, ulaşım gibi pek çok alanda yaygın bir kullanıma sahip olarak karşımıza çıkıyor. Madencilik sektörü Türkiye'nin dış ticaretinde de kayda değer bir yere sahip olurken Türkiye'nin toplam ihracatında önemli bir yer edinen sektör, dünyada artan ham madde gereksinimleri nedeniyle ülkemizde öne çıkan alanlar arasında yer alıyor.

TÜPRAG, İzmir-Efemçukuru ve Uşak-Kışladağ altın madenlerindeki üretim faaliyetleri kapsamında Türkiye'de yatırım, üretim ve istihdama katkı sağlamayı sürdürüyor. TÜPRAG nezdinde 1347 çalışan, yüzde 80 yerel iş gücü ile 2 milyar dolar yatırımın yapıldığı işletmede 2006'dan bu yana 165 ton altın üretimi gerçekleştirdi. Türkiye'deki altın üretiminin yüzde 25'ini TÜPRAG üretti. Efemçukuru Altın Madeni Projesi ise İzmir ili, Menderes ilçesi sınırında, Efemçukuru köyü yakınlarında yer alan işletme ruhsatlı sahada açılarak 2011 yılı itibarıyla işletilmeye alındı. Hali hazırda işletilmekte olan Efemçukuru Altın Madeni Faaliyet Alanı, Ege Bölgesi'nde, İzmir iline yaklaşık 20 km ve Menderes ilçesine ise 14 km mesafede yer alıyor. Yer altında ve yer üstünde olmak üzere 2 adet mekanik fabrika bulunan işletmede bütün faaliyetler sürdürülebilirlik

Efemçukuru Altın Madeni Genel Müdür Yardımcısı Onur Demir, bölgede üretim yaparken rehabilitasyon çalışmalarının da devam ettiğini belirtti.

çerçevesinde yapılıyor. Siyanür kullanılmayan işletme safhasında yüzdürme yöntemi kullanılıyor.

EFEMÇUKURU ALTIN MADENİNDE YEREL İSTİHDAM ORANI YÜZDE 59.8

Efemçukuru Altın Madeni Genel Müdür Yardımcısı Onur Demir, işletmenin faaliyete geçmesinin ardından bölgede madenciliğin düzenli gelir kaynağı olduğunu belirterek, "Efemçukuru'nda toplam çalışan sayısı 508, yerel çalışan 304, yerel istihdam oranı ise yüzde 59.8 civarında. Bölge geçimini tarım ile sağlarken TÜPRAG ile birlikte endüstriyel faaliyetlere de geçtiler. İşletmemizde her haneden bir kişi çalışıyor. Efemçukuru'nun

toplam istihdam oranı yüzde 59 civarı, mavi yakayı da kendi arasında sayarsak bu rakam yüzde 88.2 rakamlarına ulaşıyor" ifadelerini kullandı.

Bölgede üretim yaparken, rehabilitasyon çalışmalarının da devam ettiğini ifade eden Demir, çalışması tamamlanan alanların tekrar doğaya kazandırmak için gerekli tüm planlamaların

gerçekleştirildiğini belirtti.

MADENCİLİKTE GÜVEN SAĞLAYAN UYGULAMA: SİĞINMA İSTASYONLARI

İşletme, madencilik sektöründeki riskleri en aza indirmek için dünyadaki uluslararası standartlara sahip uygulamalardan yararlanıyor.

İşletmede yer altı güvenliği, uluslararası standartlara uygun olarak donatılmış sabit ve taşınabilir sığınma istasyonlarıyla en üst düzeyde sağlanıyor. Bu özel güvenlik birimleri, olası bir acil durumda çalışanların güvenli şekilde bekleyebileceği, oksijen destekli, yiyecek, içme suyu ve iletişim ekipmanlarıyla donatılmış alanlardan meydana geliyor. Madende hâlihazırda ikisi 30 kişilik olmak üzere toplam iki sabit sığınma istasyonu, ayrıca üç adet 16 kişilik ve yedi adet 8 kişilik mobil sığınma istasyonu bulunuyor. Mobil istasyonlar, yer altı galeri ilerlemelerine paralel olarak çalışma alanlarına yakın noktalara taşınabilirken, sabit istasyonlar kuyu ve acil çıkış hatlarına entegre edilerek uzun süreli korunma imkânı sunuyor. Tüm bu sığınma istasyonlarının yerleşimi, Acil Durum Kaçış Planı doğrultusunda planlanarak yer altı vardiya amiri ile yer üstü kontrol odası

tarafından anlık olarak takip ediliyor. Bu ileri teknoloji sayesinde, gaz seviyeleri, enerji durumu ve içeride bulunan kişi sayısı gibi kritik bilgiler anlık olarak kontrol merkezine iletilirken böylece acil müdahale süreçleri hızlı ve veri temelli şekilde yönetilebiliyor.

Genel Müdür Yardımcısı Onur Demir, "Efemçukuru'nda uygulanan bu kapsamlı güvenlik altyapısı, yalnızca üretim süreçlerinin değil, insan hayatının da önceliklendirildiğini net bir şekilde ortaya koymaktadır. Sahip olduğumuz sığınma istasyonu kapasitesi, üretim yapımız ve iş planımız doğrultusunda yeterli güvenlik altyapısını sağlayacak düzeydedir" ifadelerini kullandı.

ŞİRKET TARAFINDAN YÜRÜTÜLEN SOSYAL FAALİYETLER

• Eğitim TÜPRAG için önem arz eden konuların başında geliyor. 2005 yılında bölgedeki eğitim faaliyetlerine başlayan şirket, 2024 yılında liseye devam eden ve mezun olan 101 kişiye ulaştı. Bu 101 kişiden 16'sı üniversite mezunu olarak öne çıkarken mezun olan kişilerin yüzde 50'si TÜPRAG'ta iş hayatına devam ediyor.

• Ayrıca BM Sürdürülebilir kalkınma hedefleri kapsamında eğitim erişim için servis desteği sağlanıyor, kız çocuklarının eğitimi önceliklendiriliyor, yetenek havuzu oluşturularak yerel istihdam destekleniyor, toplumsal eşitlik ve fırsat eşitliğine katkı sunuluyor. Bölgedeki okul bakım onarım çalışmaları da şirket tarafından gerçekleştiriliyor.

• Toplum sağlığı alanında yürütülen faaliyetler kapsamında ise işletme nezdinde bulunan revirde toplam 12 kişi yer alıyor. Bu kişiler yalnızca maden içerisinde değil aynı zamanda dış müdahaleye de destek oluyor. Son 5 yılda toplam 4501 dış müdahale gerçekleştirdi.

• Türkiye Madenciler Derneği (TMD) tarafından düzenlenen 3. Maden Kurtarma Yarışması, 17-20 Eylül 2024 tarihleri arasında Tavşanlı/Kütahya'da TKİ Garp Linyitleri İşletmesi'nin ev sahipliğinde başarıyla gerçekleştirildi. 3. Maden Kurtarma Yarışması'nda Çayeli Bakır ve TÜPRAG birinciliği paylaştı.

TÜPRAG, İzmir-Efemçukuru ve Uşak-Kışladağ altın madenlerindeki üretim faaliyetleri kapsamında Türkiye'de yatırım, üretim ve istihdama katkı sağlamayı sürdürüyor.

Abdullah Paçal / İstanbul

İsrail ile İran arasındaki siyasi ve askeri gerilim, Haziran 2025'te doğrudan saldırılarla tırmanarak Orta Doğu'daki enerji güvenliğini ciddi şekilde tehdit etti. Bu gelişmelerin en kritik yansıma noktalarından biri, dünya enerji ticaretinin kalbi sayılan Hürmüz Boğazı oldu. Hürmüz Boğazı, küresel petrolün yaklaşık yüzde 25'i ile sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) ticaretinin de yaklaşık yüzde 20'sine ev sahipliği yapıyor. Bu dar ve stratejik geçit, Basra Körfezi'nden çıkan petrol ve gazın büyük ölçüde dünya pazarlarına ulaştırıldığı ana hat konumunda. 2024 yılı verilerine göre sadece Katar ve Birleşik Arap Emirlikleri (BAE), toplamda yaklaşık 116 milyar metreküp LNG ihracatı gerçekleştirdi. Bu ihracatın büyük kısmı Asya pazarına yönelirken, özellikle Çin, Hindistan ve Pakistan gibi ülkeler Körfez kaynaklı LNG tedarikine yüksek oranda bağımlı hale geldi. Bu ülkeler arasında özellikle Pakistan dikkat çekiyor. Zira ülkenin LNG ihtiyacının yüzde 90'ı Katar üzerinden karşılanıyor. Hürmüz Boğazı'nda yaşanabilecek herhangi bir aksama, bu ülkeler için doğrudan tedarik kesintisi ve ciddi ekonomik sonuçlar anlamına geliyor. Boğazın tamamen kapanması şu an için düşük bir ihtimal olarak görülse de kısmi bir kesinti dahi piyasalarda büyük dalgalanmalara yol açabilir. Bu

Enerjide kırılğan hat: Orta Doğu'da neler oluyor?

ÖZEL DOSYA

Haziran 2025'te doğrudan çatışmaya dönen İran-İsrail gerginliği Hürmüz Boğazı çevresindeki enerji akışını tehdit etti. 108 milyar metreküplük LNG arzının sekteye uğrama ihtimali küresel dengeleri sarsıyor. Yaşanan gerilimi ve etkilerini, OME Hidrokarbonlar Direktörü Sohbet Karbuz, PETFORM Genel Sekreteri Murat Kalay ve Enerji Uzmanı Ali Arif Aktürk gazetemize özel yorumladı.

durumda yaklaşık 108 milyar metreküp LNG arzı riske girebilir ki bu rakam, Avrupa Birliği'nin yıllık LNG ithalatına denk geliyor. Ayrıca bu hacim, 1000'in üzerinde LNG kargosunun global pazardan çekilmesi anlamına geliyor.

Bu tarz bir arz şoku, LNG fiyatlarının sert biçimde yükselmesine, aynı zamanda gelişmekte olan ülkelerde enerji krizlerini tetikleyen zincirleme reaksiyonlara neden olabilir. Ayrıca alternatif kaynaklara yönelme çabası, zaten kırılğan olan tedarik zincirlerini daha da zorlayabilir. Küresel enerji güvenliğini doğrudan etkileyen bu tür gelişmeler, aynı zamanda jeopolitik risk primlerini artırarak finansal piyasalar üzerinde de baskı yaratıyor.

Türkiye açısından ise bu durum hem doğrudan hem dolaylı etkiler taşıyor. Enerji arzı büyük ölçüde ithalata dayalı olan Türkiye, özellikle doğal gazda önemli oranda LNG kaynaklarına yönelmiş durumda. Enerji ticaret merkezi olma hedefi kapsamında Türkiye'nin üzerine aldığı transit ve bölgesel enerji rolü, Hürmüz gibi kilit geçitlerdeki istikrarsızlıktan doğrudan etkilenebilir. Körfez kaynaklı LNG sevkiyatlarında yaşanabilecek herhangi bir aksama, Türkiye'nin LNG ikmal zincirlerini, dolayısıyla enerji fiyatlarını ve arz güvenliğini riske atabilir. Ayrıca, Avrupa'ya açılan enerji koridorlarında Türkiye'nin oynadığı dengeleyici rol, Orta Doğu'daki bu tür jeopolitik kırılmalarla daha da önem kazanıyor.

Ancak bu rolü sürdürebilmesi için Türkiye'nin, hem arz çeşitliliğini artırması, hem de enerji depolama ve altyapı kapasitesini güçlendirmesi gerektiği daha net bir biçimde ortaya çıkıyor.

Tüm bu gelişmelerin ışığında, Orta Doğu'daki sıcak gelişmelerin doğal gaz ve LNG piyasalarına olası etkilerini, Hürmüz Boğazı'nın alternatiflerinin teknik ve ekonomik açıdan ne kadar gerçekçi olduğunu ve Türkiye'nin arz güvenliği bağlamında bu kriz ortamına ne ölçüde hazır olduğunu, OME Hidrokarbonlar Direktörü Sohbet Karbuz, PETFORM Genel Sekreteri Murat Kalay ve Enerji Uzmanı Ali Arif Aktürk gazetemize özel yorumladı.

Ome Hidrokarbonlar Direktörü Sohbet Karbuz

'EN ÇOK ETKİLENECEK ÜLKE PAKİSTAN'

- Son yaşanan İsrail-İran çatışmasında bir kez daha dünya gündemine gelen Hürmüz Boğazı, bölgedeki LNG'nin taşınmasında da kritik bir yere sahip. Bu yolu kullanan LNG'nin Hürmüz dışı alternatif güzergâhlardan taşınması teknik olarak mümkün mü?

2024'te Katar 107 milyar metreküp (bcm), Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) ise 9 bcm'e yakın LNG ihraç etti. Yani toplamda 116 bcm. Bu iki ülkenin toplam ihracatı küresel LNG ticaretinin yüzde 21'ine denk geliyor. BAE'nin tüm LNG ihracatı Asya piyasasına yapılırken, Katar'ın LNG ihracatının yüzde 80'i Asya piyasasına gitti. Yani kısacası bölgenin LNG ihracatının yüzde 81'i Asya piyasalarına yapıldı. Çin, Hindistan ve Güney Kore Körfez ülkelerinden yapılan LNG ticaretinin Asya'daki en büyük üç alıcısıydı. Öyle

ki, bu üç ülke Katar ve BAE'nin toplam LNG ihracatının yaklaşık yüzde 51'ini oluşturdu. Buna bir de alıcılar tarafından bakmak lazım. Basra Körfezi üzerinden ithal edilen LNG, Çin'in toplam LNG ithalatının dörtte birini oluştururken, Hindistan'ın LNG ithalatının yarısından fazlasını karşılıyor. O hâlde Körfez'den LNG akışı kesilirse en çok etkilenecek ülke Hindistan mı? Hayır; Pakistan. Çünkü Pakistan'ın LNG ithalatının yüzde 90'ı Katar'dan yapıyor.

Göz önünde tutulması gereken bir başka husus da şu: Katar'ın ihracatının tamamı Hürmüz Boğazı üzerinden yapılmıyor. Çünkü Katar 7 bcm tutarındaki LNG'yi Kuveyt ve BAE'ye ihraç ediyor. Yani Körfez'in afaki kapanma senaryosunda Körfez dışı ülkelere yapılacak LNG ihracatındaki kesinti 116 bcm değil, 108 bcm'den biraz fazla. Yani Avrupa Birliği'nin 2024 yılında ithal ettiği toplam LNG

miktarının biraz altında kalan bir miktardan bahsediyoruz. Başka bir deyişle 1000 kargodan fazla bir miktar. Böyle büyük bir miktarın bir anda piyasadan çekilmesi demek, LNG ve dolayısıyla doğal gaz piyasalarını krize sokmak anlamına gelir.

Kuveyt ve BAE ve hatta nisan 2025 itibarıyla LNG ithalatına başlayan Bahreyn de krize girmez çünkü onların LNG ihtiyacını Katar karşılar. Oysa Asya piyasasının açığı kısa zamanda telafi edilebilecek bir açık değil. Üstelik, Katar'ın en büyük müşterisi olan Çin'in şubat ayından beri malum ithalat tarife kavgasından dolayı ABD'den LNG ithal etmediğini göz önüne alırsak... Dolayısıyla alternatif kaynaklardan kısa bir süre içerisinde böyle büyük bir LNG ihracat kaybını telafi etmek mümkün değildir. Haliyle oluşması muhtemel gaz açığını kömür, petrol ürünleri ve nispeten yenilenebilir enerji kaynakları ve talebi törpülemekle kısmen de olsa kapatmaktan başka bir çare bulunmamaktadır.

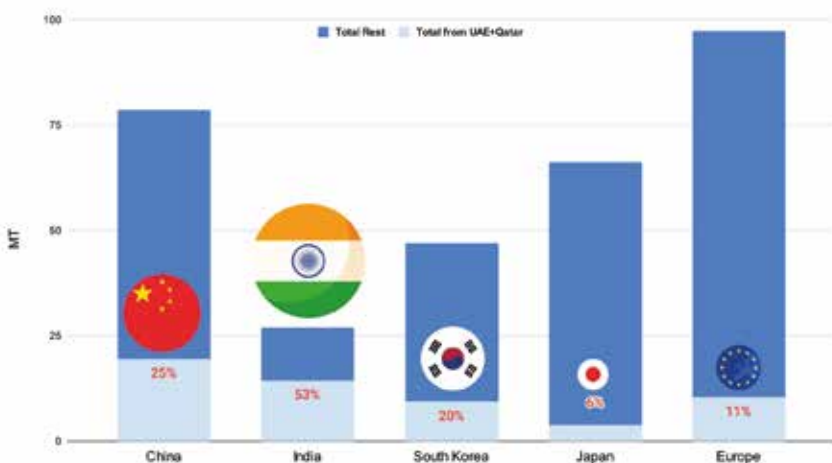

"KATAR'IN DEVRE DIŞI KALMASININ TELAFİSİ 1-2 SENE MÜMKÜN DEĞİL"

- Hürmüz Boğazı'na alternatif LNG tedarik yolları hangi ülkeler ve altyapılar üzerinden yapılabilir? Doğu Akdeniz'deki doğal gaz kaynakları ve bunların kullanımı konusunda potansiyel enerji iş birlikleri, son yıllarda gündemde sıklıkla yer alan konulardı. İsrail'in son bir yılda attığı adımlar ve son olarak İran-İsrail arasında çatışmaya evrilen gelişmelerin, Doğu Akdeniz doğal gazı ile ilgili etkileri neler olabilir?

2026 yılından 2030 yılına kadar

2024 LNG Imports Sourced from Qatar and UAE as Share of Total Imports

Liquefied natural gas import and export terminals in the Persian Gulf

büyük bir LNG kapasitesi devreye alınacak. Ancak dünyanın en büyük ikinci LNG ihracatçısı olan Katar'ın devre dışı kalmasının önümüzdeki bir iki sene içinde telafisi mümkün değildir. Ne ABD'den ne de Doğu Akdeniz'den. Doğru, Doğu Akdeniz'de enerji iş birlikleri sıklıkla dile getirilse de Doğu Akdeniz'den LNG piyasalarına bir nebze de olsa rahatlık getirebilecek bir gelişme görülmemektedir. Çünkü kelin ilacı olsa başına sürer. Mısır kendi gaz ihtiyacını karşılayamadığından bir LNG ithalatçısına dönüşmüştür ve önümüzdeki ayın başlarında toplam üç yüzer LNG tesisiyle LNG ithalatını artırmak zorunda kalacaktır. Önümüzdeki birkaç yıl içinde Mısır'ın tekrar net LNG ihracatçısı konumuna

geçmesi öngörülmemektedir. Dolayısıyla İsrail'den gelen gaz tamamen Mısır'ın iç piyasasında kullanılacaktır. Eğer şu sıralarda azalan İsrail-İran gerginliği tekrar tırmanışa çıkmaz ise tabii ki. Hatırlanacak olursa, 12 gün süren savaşta İsrail'den Mısır ve Ürdün'e İsrail'den gaz akışı bir müddet kesilmek zorunda kalmış ve her iki ülkeyi de acil eylem planlarını devreye sokmaya itmişti. İsrail'de gaz üretim kapasitesi artışını sağlayacak altyapı yatırımlarındaki gecikmeler de göz önüne alınırsa (ki belki buna Güney Kıbrıs'ı da katabiliriz), küresel LNG piyasası penceresinden baktığımızda muhtemelen önümüzdeki iki üç yıl için Doğu Akdeniz gazından pek medet ummamak gerekir.

"AVRUPA'YA ETKİSİ ÇOK BÜYÜK OLMAZ"

- Doğu Akdeniz'deki doğal gazın en önemli rotası olarak Avrupa görülmekteydi. Hürmüz Boğazı'nı kullanan LNG kaynakları ile birlikte düşünüldüğünde yaşanan hadiselerin Avrupa'nın enerji tedariki ve güvenliği konusunda etkileri neler olabilir?

Doğrudur. Doğu Akdeniz gazının en önemli rotası olarak Avrupa gösteriliyordu. Ortada herhangi bir alım satım anlaşması olmamasına rağmen. Ve hatta Mısır'dan yapılan LNG ihracatının çoğunun Çin ve Türkiye'ye gitmesine rağmen. Bu nedenle politik rota olarak değerlendirmek daha doğru

olur. Güney Kıbrıs gazı Mısır'a gidecek. İsrail'in talep fazlası üretiminin ise tek adresi halen Mısır. Bu arada Mısır'da bir LNG ihracat tesisi kurulması fikri rafa kaldırıldı ve meşhur Doğu Akdeniz Gaz Boru Hattı projesi konusunda hâlen bir somut gelişme yok. Hürmüz Boğazı'ndan LNG akışının kesilmesi çok çok düşük bir olasılık. Hadi kesildi diyelim, Avrupa'ya etkisi çok büyük olur mu? Olmaz çünkü oradan Avrupa'ya gelen gaz toplam LNG ithalatının yüzde 10'unu oluşturuyor. Bu miktarı başka kaynaklardan telafi etmesi mümkündür. Hangi fiyatla, orası başka bir konu. Asıl önemli olan şu ki, Avrupa'nın enerji güvenliğini kısa vadede ne ABD LNG'si ne de Doğu Akdeniz gazı teminat altına alabilir.

Petform Genel Sekreteri Murat Kalay

'ENFLASYONLA MÜCADELE PROGRAMIMIZA NEGATİF ETKİLER YAPABİLİR'

- Türkiye enerji kaynakları ve doğal gaz açısından dışa bağımlılığı yüksek bir ülke. Özellikle İran, Katar gibi ülkeleri içine alan coğrafyada son dönemde yaşanan gelişmeler ve son noktada İran-İsrail arasında patlak veren çatışmalar ile bundan sonra yaşanabilecek buna benzer olayların başta doğal gaz ve LNG tedariki ve buna bağlı enerji arz güvenliği konusunda ülkemiz için etkileri neler olabilir?

Enerjide yüksek oranda dışa bağımlılığımız makroekonomik göstergeler açısından da yönetilmesi zor bir baskı oluşturmaktadır. Özellikle, ekonominin çarklarının sürdürülebilir şekilde dönmesi anlamında, enerjide dışa bağımlılığımızı azaltabilmek için Bakanlığımız önderliğinde kamu/özel sektör ayrımı olmaksızın ciddi şekilde çaba gösteriyor ve enerjinin her alanında kapasitemizi geliştiriyoruz. Global piyasaların uzun soluklu bir dengelenme çabası içerisinde olduğunu hep birlikte gözlemliyoruz. Bu dengelenme süreci farklı nedenlerle kesintiler yaşamaktadır. Son olarak da Ortadoğu Bölgesi'nde tüm dünyayı etkileyecek gelişmelerin olası etkilerini planlamaya ve enerji arz güvenliğini sadece ülkemiz için değil, bölgemiz ve global piyasalar için de değerlendiriyoruz. Özellikle petrol ve doğal gaz üretimi anlamında ortaya konan başarı hikayesi enerjide dışa bağımlılığımızı azaltmak anlamında bizlere ilham veriyor. Bu uzun ve zorlu mücadele ve bir metreküp daha fazla doğal gaz üretmenin matematiğin ötesinde öneme sahip olduğunu ispatlıyor. Yerli birincil enerji kaynaklarını daha fazla arayarak ekonomiye kazandırmak çabasının yanında, yaşadığımız arz güvenliği riskini; yer altı doğal gaz depolarımızla, LNG terminallerimizle, FSRU ünitelerimizle ve tedarik çeşitliliği yaratarak yönetmeye çalışıyoruz. Şüphesiz, bölgemizdeki savaş ihtimali ülkemiz için de enerjide arz güvenliği anlamında potansiyel bir risk taşımaktadır. Komşuda çıkan bir yangının, ülkemize ve tüm dünyaya etkileri olacaktır. Diğer taraftan enerji üzerinden yapılan global mücadelenin tüm dünyadaki ticari ve ekonomik faaliyetlere olumsuz etkisi

gözlemlenmekte ve ülkemiz için de yükselecek enerji girdi maliyetleri enflasyonla mücadele programımıza negatif etkiler yapabilecektir. Unutulmaması gereken konulardan bir tanesi de petrol ve doğal gaz anlamında arz fazlası olan bir dönem içerisindeyiz. Üretim fazlalığı, global ticaret seviyesindeki düşüş, gelişmiş ülkelerin büyüme oranlarındaki gerileme ve durağanlık arz kaynaklı ortaya çıkabilecek negatif etkileri çapalamaktadır. Ülkemizin kısa vadede arz güvenliği kaynaklı bir sorunla karşılaşmayacağı inancındayız. Kamu-özel sektör tüm planlarını değişik senaryolara göre kurgulamakta, enerji arz güvenliğini önceleyerek alternatif metotlar geliştirmektedir.

"DÜNYA PIYASALARINDAN RAHATLIKLA TEMİN EDEBİLİRİZ"

- Son dönemde Türkiye'nin LNG ithalatında ciddi bir artış ve çeşitlenme gözlemleniyor. Bununla birlikte Türkiye'nin LNG ithalatında Katar'ın rolü göz önüne alındığında, bölgedeki LNG'nin Hürmüz dışı alternatif güzergâhlardan taşınması teknik olarak mümkün mü? Hürmüz Boğazı'na alternatif LNG tedarik yolları hangi ülkeler ve altyapılar üzerinden yapılabilir?

Son dönemde Ortadoğu'da yaşanan savaş, Basra Körfezi'nin dünyaya açılan kapısı Hürmüz Boğazı'nın uluslararası enerji piyasaları ve ekonomiler için önemini bir kez daha hatırlattı. Körfez, en büyük petrol ve doğal gaz üreticisi ve ihracatçısı ülkelerin önemli bir kısmının kıyılarında barındırmaktadır. Kabaca LNG ticaretinin yüzde 20'sinin Hürmüz Boğazı'ndan geçtiğini düşünürsek, Hürmüz Boğazı'nın kapanması ihracatçı ülkelerin yanı sıra Çin ve Hindistan gibi bölgeden en fazla petrol ve LNG ithal eden ülkeleri de olumsuz etkileyecektir. LNG piyasası incelendiğinde, küresel LNG ihracatının yılın ilk çeyreğinde, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 3,1 bir artışla yaklaşık 109,3 milyon tona ulaştığını ve Katar'ın ilk çeyrekte en fazla LNG ihraç eden ülkeler arasında ikinci sırada yer aldığını görebiliriz. Katar, dünyanın en büyük LNG ihracatçılarından

biridir ve LNG sevkiyatının neredeyse tamamını Hürmüz Boğazı üzerinden gerçekleştirmektedir. Hürmüz Boğazı'nın kapanması durumunda, LNG'nin kara yoluyla taşınması da mümkündür ancak böyle bir durumda kapasite oldukça sınırlı kalacaktır. Gene Katar LNG'si yerine ABD LNG'sine veya Avustralya LNG'sine de yönelenebilir, ancak bu durumda da nakliye süreleri ve maliyet daha yüksek olacak, bununla birlikte kapasite sınırı ile de karşılaşılabilir. Dünyadaki fiyat seviyesi ile hala petrol ve gaz anlamında arz fazlalığı bulunmaktadır. İhtiyacımız olan LNG, artırdığımız kapasitemiz ile dünya piyasalarından rahatlıkla temin edilebilir inancı içerisindeyiz.

"ENERJİ MERKEZİ HEDEFİNDE FIRSATLAR DOĞURABİLİR"

- Ülkemizde enerji politikasının en önemli başlıkları arasında doğal gazda bir ticaret merkezi (hub) olma hedefi de var. PETFORM olarak da bu konuda yıllardır çok fazla emeğiniz ve çalışmanız mevcut. İran-İsrail arasındaki çatışmalar başta olmak üzere bu bölgedeki gelişmelerin Türkiye'nin doğal gazda merkez bir ülke haline gelmesi konusunda getirdiği fırsat ve tehditler neler olabilir?

Petrol ve Doğal Gaz Platformu Derneğimiz (PETFORM), kurulduğu 2000 yılından beri ülkemizdeki petrol ve doğal gaz arama-üretim faaliyetlerinin ve doğal gaz piyasasının gelişimi için çalışmalarını sürdürmektedir. Özellikle, doğal gaz piyasasının gelişimi, derinleşmesi ve arz güvenliğinin sağlanması konusunda muhtelif zamanlarda çeşitli öneriler sunmuş ve özel sektör olarak kendi vizyonunu ortaya koymuştur. Son dönemlerde arz güvenliği perspektifiyle, meydana gelen global gelişmeler neticesinde ve ülkemizin stratejik konumu nedeniyle gaz ticaret merkezi olma hedefi perçinlenmiş, ekonomik ve diplomatik alanda enerji gündeminde üst sıralara yerleşmiştir. Türkiye doğal gaz temin güvenliği konusunda stratejik bir konumdadır ve hem Türkiye'nin hem de Avrupa'nın enerji temin güvenliğinin sağlanması için önemli

bir rolü bulunmaktadır. Türkiye gaz kaynaklarına yakınlığı, boru hatları, yeraltı depolama tesisleri ve LNG giriş noktalarını içeren altyapıları, yüksek tüketimi, gaz kaynaklarına sahip ülkelerle uzun yıllardır devam eden ilişkileri ve tecrübesiyle hem kendisinin hem de Avrupa'nın temin güvenliğini sağlayan ve gaz ticaretinin yapıldığı "Gas Hub" (Gaz Ticaret Merkezi) olma dinamiklerinin büyük bir çoğunluğuna sahiptir.

Bu perspektiften bakıldığında, Ortadoğu'da yaşanabilecek bir savaş, özellikle Hürmüz Boğazı'nın kapanması Türkiye'nin enerjide merkez olma hedefi doğrultusunda fırsatlar doğurabilir. Ortadoğu'daki enerji akışının kesilmesi, Türkiye'yi Avrupa'ya güvenli enerji geçişi sağlayan ana güzergah haline getirebilir. Bu durumda Irak-Türkiye, TANAP, TürkAkım ve BTC gibi mevcut hatlar daha da kritik ve önemli hale gelir. Doğal gaz depoları, FSRU ve LNG tesisleri Türkiye'nin arz güvenliğinde stratejik rol üstlenmekle birlikte, doğal gaz tarafında ciddi bir hareket kabiliyeti de sağlayabilmektedir. Ortadoğu'da yaşanabilecek olası bir savaş durumunda, spot LNG fiyatları artacağı için Türkiye FSRU ile LNG terminalleri sayesinde LNG hub haline de gelebilir.

Böylesi olumsuz bir senaryoda unutulmamalıdır ki enerji fiyatlarında yaşanacak artış, enerji ithalatçısı olan Türkiye'de enflasyonist ve ekonomik bir baskı oluşmasına neden olabilecektir. Bu baskıyı kırmanın yolu, yerli doğal gaz ve petrol üretimini artırmaktan geçmektedir. Son yıllarda gerçekleştirilen keşifler sayesinde yerli doğal gaz ve petrol üretimimiz ciddi ölçüde artmış ve dış ticaret açığını düşürmeye başlamıştır. Enerji alanında ortaya konan orta ve uzun vadeli hedefler ve politikalar, Türkiye'nin enerjide bağımsız ülke olma noktasına emin adımlarla ilerlediğini göstermektedir.

Enerji Uzmanı Ali Arif Aktürk

'HÜRMÜZ'ÜN KAPANMA İHTİMALİNİ SIFIR OLARAK GÖRÜYORUM'

- Son yaşanan İsrail-İran çatışmasında bir kez daha dünya gündemine gelen Hürmüz Boğazı, bölgedeki LNG'nin taşınmasında da kritik bir yere sahip. Bu yolu kullanan LNG'nin alternatif güzergâhlardan taşınması teknik olarak mümkün mü? Hürmüz Boğazı'na alternatif LNG tedarik yolları hangi ülkeler ve altyapılar üzerinden yapılabilir?

Coğrafi olarak Basra Körfezi ve Hürmüz Boğazı'nın doğal gaz ve LNG nakli için alternatifini bulunmamaktadır. Aslında ham petrol ve ürünler içinde kısmen alternatif boru hatları ile Hürmüz Boğazı'nı by-pass etmek mümkün olsa da doğal gaz için maalesef bu imkansızdır. Hürmüz Boğazı'nın tek taraflı İran tarafından kapatılması da imkansızdır. Çünkü İran Körfezi ve Hürmüz Boğazı karşılıklı devletlerin Münhasıran Ekonomik Bölgeleri ve kıta sahanlıkları bulunmaktadır. Hürmüz Boğazı'nda da İran ile BAE ve Umman'ın kendi kıyıları ve deniz trafiğine tahsisli güzergahları bulunmaktadır. İran'ın tek taraflı olarak karşı ülkenin geçiş

yollarını hukuki olarak kapatma imkanı bulunmamaktadır. Eğer herhangi bir nedenle başka bir ülkenin hükümlerinde bulunan bir coğrafyaya askeri veya sivil saldırıda bulunması durumunda bunun uluslararası literatürde karşılığı bellidir. Ayrıca bu iki ülke, savaş durumunda olması halinde savaş ortamında iki ülkenin müttefiklerinden de Hürmüz Boğazı'nın açık tutulmasına ilişkin askeri desteği her zaman bulunur. Kaldı ki ABD'nin 5. Filosu ile İngiliz ve Fransız savaş gemileri o bölgede sürekli görev yapmaktadır. Kısaca ben Hürmüz'ün kapanma ihtimalini sıfır olarak görüyorum. Tekrar sorunuza dönersek Katar'ın halihazırda 78-80 milyon ton LNG üretme kapasitesi vardır ve nihai yatırım kararı alarak bunu 2027'de 125 milyon ton LNG yükseltecektir. Üretilen doğal gazın hepsi LNG formatında ihracat felsefesine dayalıdır. Katar şimdiye kadar boru hattı ile taşımayı hiçbir zaman da gündeme getirmemiştir.

"RUSYA'YA ENERJİ YAPTIRIMLARI SÜRECEK"

- Rusya'ya uygulanan enerji

yaptırımları hâlâ AB tarafında sıkı şekilde yürürlükte. Ancak Orta Doğu'da yükselen kriz ortamı, bu yaptırımlarda gevsemeye yol açabilir mi? Türkiye bu denklemde nasıl bir rol oynayabilir?

Ben Ukrayna-Rusya savaşının sonlanmasından önce özellikle Avrupa'nın Rusya'ya ekonomik yaptırımlarda yumuşama göstereceğini düşünmüyorum. Trump'ın, Rusya ile daha yumuşak bir ilişki kurma ve Ukrayna savaşını mevcut işgal altındaki topraklarla sınırlı şekilde sona erdirmeye yönündeki yaklaşımı, Avrupa'nın Rusya'ya karşı daha sert bir tavır almasına yol açabilir. Sonuç olarak Rusya'ya enerji yaptırımları sürecektir. Türkiye'nin Avrupa ile Rusya ve Ukrayna arasında arabulucu tavır alması çok kolay değil. Belki barış görüşmeleri olursa İstanbul'da devam edilebilir ama Avrupa'nın yaptırımlarında Türkiye çok bir şey yapamaz. Türkiye üzerinden Avrupa'ya Rus gazı gitmesi konusunda ise en önemli 'bottleneck' Bulgaristan ve Balkanlardaki kapasite kısıtlarıdır. Türkiye, gerçekten liberal enerji politikaları uygulayıp dünyaya güven

verebildiği takdirde; derinliği ve likiditesi yüksek, giriş-çıkışların serbest olduğu, risk primlerinin düşük, fiyatların şeffaf ve serbestçe oluştuğu bir piyasa yapısı kurarak, Rusya, Azerbaycan, İran, Türkmenistan gibi ülkelerden temin ettiği doğal gazı sıvılaştırıp Avrupa ve dünya pazarlarına satabilecek konuma gelebilir. Burada çok radikal yasal düzenlemeler, etkin ve bağımsız çalışan SPK, EPDK gibi bağımsız düzenleyici kurumlara ihtiyaç bulunmaktadır. Yani kısaca engelsiz (tüm ticari, hukuki ve teknik) tüm alıcı, satıcı, taşıtanın erişebileceği, uluslararası tahkimin olduğu bir piyasa tesis edilmelidir. Şu anda böyle bir ortam oluşması durumunda ciddi hiçbir yatırım yapılmadan swap imkanları ile (boruları, LNG Swapı) çok rahat Türkiye üzerinden Avrupa ve diğer pazarlara gaz gidebilir.

İran: UAEA Başkanı Grossi bundan sonra ülkeye giremez

İranlı yetkililer, İsrail ve ABD'nin ülke içindeki nükleer tesislere yönelik saldırılarını kınamayan ve saldırıları meşrulaştırmakla suçladıkları Grossi'yi İran'ın ulusal güvenliğine karşı ağır ihanetlerde bulunmakla suçluyor. Grossi İran'a girmesi halinde tutuklanacak.

İran, İsrail ve ABD'nin saldırılarını meşrulaştırmakla ve İsrail adına casuslukla suçladığı Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı (UAEA) Başkanı Rafael Mariano Grossi'nin bundan sonra ülkeye girişine izin verilmeyeceğini duyurdu. İranlı yetkililer, İsrail ve ABD'nin ülke içindeki nükleer tesislere yönelik saldırılarını kınamayan ve saldırıları meşrulaştırmakla suçladıkları Grossi'yi, Tel Aviv yönetiminin eylemlerine destek vermek ve İran'ın ulusal güvenliğine karşı ağır ihanetlerde bulunmakla suçlamaya devam ediyor. İran lideri Ayetullah Ali Hamaney'in Başkanışmanı ve eski Meclis Başkanı Ali Laricani, X hesabından paylaştığı mesajında, "Savaş bitince Grossi'nin hesabını göreceğiz" ifadelerini kullandı.

HÜKÜMET İŞ BİRLİĞİNİ DURDURMAK ZORUNDA KALDI

Daha sonra İran Meclisi'nde 25 Haziran'da "İsrail ve Amerika Birleşik Devletleri'nin son saldırılarına ve Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı'nın bu saldırıları kınamamasına karşı Ajans ile tüm iş birliğini askıya almasını zorunlu kılan" yasa tasarısını ezici bir çoğunlukla onayladı. Yasa tasarısı, 290 kişilik mecliste 221'e karşı 0 oyla, kabul edildi.

İran'da Meclisten çıkarılan yasaları onay makamı Anayasayı Koruyucular Konseyi de 26 Haziran'da Meclis'te kabul edilen yasa'yı onayladı. Buna göre, hükümet, UAEA ile iş birliğini durdurmak zorunda kaldı.

Yasaya göre, ülkeye hiçbir UAEA denetçisinin girişi artık mümkün olmayacak, ajansa nükleer faaliyetlere ilişkin herhangi bir rapor sunulması da tamamen yasaklandı. Hükümetin, özellikle İranlı üst düzey yetkililer tarafından "casus" olarak nitelendirilen UAEA Başkanı Grossi ile herhangi bir iş birliği yapması da yasayla engellendi. Yasa, 1969 Viyana Sözleşmesi'nin 60. maddesi uyarınca iki koşul sağlanana kadar yürürlükte kalacak. Bunlardan biri "Güvenlik Güvencesi" buna göre, İran'ın egemenliği, toprak bütünlüğü, nükleer tesisleri ve bilim insanlarının güvenliği uluslararası güvence altına alınmalı. Diğeri de "Hak Güvencesi": İran'ın NPT'nin 4. maddesi kapsamındaki uranyum zenginleştirme hakkına tam saygı gösterilmeli.

Bu koşulların sağlandığı yalnızca İran Atom Enerjisi Kurumu raporu ve Ulusal Güvenlik Yüksek Konseyi onayıyla resmîyet kazanacak. Hükümet, her üç ayda bir meclise ve Konsey'e bu süreç

ilgili rapor sunmakla yükümlü olacak.

GROSSI'YI İHANETLE SUÇLADI

Bunun ardından Grossi, İran'ın UAEA ile iş birliğini durdurma kararından, "büyük endişe" duyduğunu söyledi. İran'ın iş birliğini "tek taraflı" olarak askıya alamayacağını savunan Grossi, "İran, Nükleer Silahların Yayılmasının Önlenmesi Anlaşması'nın imzacısıdır ve bu nedenle bir denetim sistemine tabi olmalıdır" dedi. Grossi, "uluslararası toplumun" denetimlerin kesintiye uğramasına "göz yumamayacağını" ifade etti. Grossi ayrıca İran'ın nükleer tesislerini ziyaret etmek istediğini ve denetimlerin devam etmesi için Dışişleri Bakanı Abbas Erakçi'ye mektup yazdığını söyledi. Erakçi de Grossi'nin talebine ilişkin X hesabından paylaştığı mesajında, Grossi'yi "görevine ihanetle" suçladı. Grossi'nin uluslararası suç kabul edilen nükleer tesislere saldırıları kınamamasını eleştiren Erakçi, "Grossi'nin güvenlik önlemleri bahanesiyle bombalanan

yerleri ziyaret etmekte ısrar etmesi anlamsızdır ve hatta muhtemelen kötü niyetlidir" ifadelerini kullandı.

İRAN'A GİRİŞ YAPMASI HALİNDE TUTUKLANACAK

İran'da devlete ait Keyhan gazetesi ise "Grossi'nin İran'a giriş yapması halinde casusluk suçlamasıyla yargılanması gerektiğini" yazdı. Meclis Başkan Vekili Muhammad Hacibabayi de konuya ilişkin yaptığı açıklamada, İran'ın bundan sonra Grossi'nin ülkede bulunmasına ve UAEA tarafından ülkenin nükleer tesislerine yeni gözlem kameraları yerleştirilmesine artık izin vermeyeceğini belirtti. Meclis'teki diğer Başkan Vekili Ali Nikzad ise Tahran'da bugün üst düzey yetkililer, bilim insanları ve siviller için düzenlenen toplu cenaze töreni sırasında basına yaptığı açıklamada, "Atom Enerjisi Ajansı konumundaki Grossi, yalancı çıktı, büyük bir yalan söyledi ve bunun bedelini mutlaka ödeyecek" diye konuştu.

Tecrübe,
yenilik,
güven dolu
bir enerji!

Bütün enerjimizle sizin için varız...

ENERCO ENERJİ

2009'dan bu yana yıllık 2,5 milyar m³ doğal gaz ithalat hacmi ile müşterilerine güvenli ve ekonomik tedarik olanakları sunmaktadır.

Tecrübeli ve uzman kadrosu ile sunduğu hizmetleri sayesinde, güvenilir bir çözüm ortağı olmayı başaran

ENERCO ENERJİ'nin

sektörel bilgi birikimi, ticari çözüm alternatifleri ve operasyonel mükemmelliğiyle siz de tanışın...

ISO 9001:2008

www.enercoenerji.com

facebook.com/EnercoEnerji

twitter.com/Enerco_Enerji

ENERCO
ENERJİ

Dağıtım sektöründe yerli ve milli yapay zeka dönemi için geri sayım

Fırat EDAŞ, dağıtım sektörüne yön verecek yerli ve milli bir yapay zekâ platformu geliştirilmesi için EnergyMind Projesi'ni başlattı. Şirket müdürü Müjdat Çelik, arızaları oluşmadan önce tahmin etmeyi öngören proje hakkında, "EnergyMind stratejik bir atılım" ifadelerini kullandı.

Sibel Acar / Elazığ

Elektrik Dağıtım Hizmetleri Derneği (ELDER), tarafından organize edilen saha gezisi kapsamında Doğu'da 4 ilde yaklaşık 1,8 milyon nüfusa elektrik hizmeti sunan Fırat Elektrik Dağıtım AŞ'nin Elazığ'daki hizmet binasına ziyaret gerçekleştirildi. Basın mensupları, ziyaret kapsamında Fırat Elektrik Dağıtım AŞ'nin hizmet bölgelerinde hayata geçirdiği altyapı, dijital dönüşüm, AR-GE, toplumsal sorumluluk projeleri ile 6 Şubat depremleri sonrası yaptığı çalışmalarını yerinde inceleme fırsatı buldu. Fırat Elektrik Dağıtım AŞ (Fırat EDAŞ) Müdürü Müjdat Çelik'in şirket faaliyetlerine ilişkin gerçekleştirdiği sunumda şirketin 2021-2025 yıllarındaki yatırım tutarının 11,8 milyar lira olduğunu belirtti. Planlı bakım faaliyetlerine yapılan harcamaların, 2025 yılında hedeflenen 750 milyon lira yatırımla birlikte yaklaşık 2,3 milyar liraya ulaşacağı ifade edildi. Çelik, yaptığı sunumda, şirketin yürüttüğü çalışmalar

Fırat EDAŞ Müdürü
Müjdat Çelik

sonucunda müşteri başına yıllık ortalama kesinti süresinin, 2021'de 928 dakikadan 2024 sonu itibarıyla 752 dakikaya düştüğünü belirtti. 2021'de 23,68 olan kişi başına yıllık ortalama kesinti sayısının 2024 itibarıyla yaklaşık 17,83'e gerilediğini anlatan Çelik, bu alanda çalışmaların sürdüğünü vurguladı.

KEBAN BARAJI'NIN BİR AYDA ÜRETTİĞİ ENERJİ GERİ KAZANILDI

Şirketin kayıp enerjiyle mücadele konusunda yürüttüğü çalışmalara değinen Çelik, şirketin devralındığı dönemde yüzde 13,45 olan kayıp enerji oranının 2024 sonu itibarıyla yüzde 8,82'ye kadar düştüğünü belirtti.

Bu rakamın Keban Barajı'nın bir ayda ürettiği elektriğe denk geldiğini ifade eden Çelik, "2023 sonundaki hedefimiz yüzde 8 bantlarına inmek, 2024 sonunda da 8'li rakamların altına inmek şeklinde olacaktı ancak deprem nedeniyle kayıp enerji parametrelerimizde bozulmalar meydana geldi.

Son 1 yılda yürüttüğümüz faaliyetlerle 64 bin haneye bir yıl boyunca yetecek enerjiyi, kayıp enerji olmaktan çıkardık. Dolayısıyla ülkemiz, bizler ve vatandaşımız için son derece önemli bir parametre olan kayıp enerji oranlarının düşürülmesi amacıyla ciddi bir operasyon faaliyeti yürütüyoruz" ifadelerini kullandı.

SİSTEME GİREN ENERJİNİN YÜZDE 38,5'İ YENİLENEBİLİR ENERJİ KAYNAKLI

Çelik, bölgenin yenilenebilir enerji kaynakları açısından potansiyeline vurgu yaparak, dağıtım sistemine bağlı toplam 490 megavat kurulu güce sahip 835 güneş enerjisi santrali, 128 megavat kurulu güce sahip 20 hidroelektrik santrali, biyoenerji ve rüzgar enerjisi gibi 61,5 megavat kurulu güçte de 14 tesis bulunduğunu söyledi. Bölgede geçen yıl yenilenebilir enerji

kaynaklarından toplamda 1,27 teravatsaatlik enerji üretildiğini bildiren Çelik, sisteme giren enerjinin yüzde 38,5'inin yenilenebilir kaynaklardan temin edildiğini kaydetti. Çelik, "Bölgemizdeki 1 milyon 105 bin abonenin yüzde 65'ini meskenler oluşturmaktadır. Bunların da 1 yıllık tüketimi, sarfiyatı yaklaşık 1,3 teravatsaat seviyesinde. Aslında bölgedeki meskenlerin enerji ihtiyacının tamamı yenilenebilir enerji kaynaklarından temin edilebiliyor" değerlendirmesinde bulundu.

"ENERGYMIND PROJESİNDEN SONRA YENİ BİR DÜNYA KURULACAK"

Elder Genel Sekreteri Fakir Hüseyin Erdoğan da EnergyMind projesinin elektrik dağıtım sektöründeki önemine işaret ederek, "Bu platform oluşturulduktan sonra bunun içerisinde önleyici bakımlar, arızaların

önceden kestirilmesi, güç aktarımlarına yönelik olarak yapılabilecek diğer işletme faaliyetlerinin hepsinin de bir yapay zeka destekli olarak yönetilebilmesine yönelik yeni bir dünya kurulacak. O açıdan da önemli" değerlendirmesinde bulundu.

Projenin bu yılın ocak ayında EPDK'ya yapılan Ar-Ge projeleri başvurusunda olumlu değerlendirildiğini vurgulayan Erdoğan, şunları söyledi: "Projenin resmi açılış toplantısı geçen hafta yapıldı ve o projenin iş takvimi çerçevesinde 36 aylık bir zaman dilimi içerisinde tamamlanması ve çıktılarının yapay zeka olgunluk modeli de dahil olmak üzere hizmete sunulması bekleniyor. Bu bir Ar-Ge projesi. Deneyeceğiz, bakacağız ama umudumuz, beklentimiz ve şu ana kadarki tartışmalarımız odur ki bu proje başarılı olacak. Bu proje başarılı olduktan sonra bunun bir de yaygınlaştırma aşaması gelecek. O da başka bir süreç."

DAĞITIM SEKTÖRÜNE YÖN VERECEK YERLİ VE MİLLİ YAPAY ZEKA PLATFORMU: ENERGY MIND PROJESİ

Çelik, dijital dönüşüme önem veren bir şirket olduklarını ve bu kapsamda birçok AR-GE projesi yürüttüklerini aktardı. Bunlardan birisinin, yerli ve milli bir yapay zekâ platformu geliştirmeyi amaçlayan EnergyMind Projesi olduğunu ifade eden Çelik, “Sadece Fırat EDAŞ’a değil tüm elektrik dağıtım sektörüne yön verecek yerli ve milli yapay zeka platformu geliştirmek üzere yola çıktık. İnsanların kesintiye tahammülü olmadığı için arızaları yapay zeka yöntemi ile önceden tahmin edip ekiplerin olası arızalara yönelmesini temin etmeye çalışacağız. Böylelikle plansız kesintilerin önüne geçebileceğiz. Bir şebeke unsuru var. Arıza oluyor ve plansız kesinti. Bu noktada biz EnergyMind Projesi ile beraber dağıtım sistemindeki tüm envanter ve şebeke unsurlarını analiz edip tamamıyla kendi kaynaklarımızla, yerli ve milli

bir yapay zeka platformuyla arızaları önceden tahmin edip olası arıza senaryolarına karşı önlem alacağız” ifadelerini kullandı.

Çelik, EnergyMind’ın stratejik bir atılım olduğunu, aynı zamanda dijitalleşmenin altyapı yönetimine entegre edilmesi anlamına geldiğini aktararak, “Çünkü artık arızaları olduktan sonra değil, oluşmadan önce tahmin etmemiz, müdahaleleri otomatikleştirmemiz, insan kaynağını daha stratejik şekilde kullanmamız gerekiyor. Bu da ancak veriye dayalı karar mekanizmalarıyla mümkün oluyor” ifadesini kullandı.

Elder Genel Sekreteri Fakir Hüseyin Erdoğan da EnergyMind projesinin elektrik dağıtım sektörü açısından önemine dikkati çekerek, “Bu platform oluşturulduktan sonra önleyici bakımlar, arızaların önceden kestirilmesi, güç aktarımlarına yönelik olarak yapılabilecek diğer işletme faaliyetlerinin hepsinin, yapay zeka destekli olarak yönetilebilmesine yönelik yeni bir dünya kurulacak. O açıdan da önemli bir proje” diye konuştu.

Gazetemiz muhabiri Sibel Acar, arıza bildirim müdahale sürecine tanıklık etti

ARIZAYA CANLI MÜDAHALE

Basın mensupları arıza yönetim sistemine (OMS) düşen arıza bildirimine müdahale sürecine de tanıklık etti. Ekipler, arıza yönetim sistemine düşen Elazığ’ın Gümüşbağlar Köyü’ndeki elektrik arızasını kısa sürede giderdi.

Ekiplerin arızaya müdahale sürecini anımsatan Çelik, “Örnek arıza senaryosunda elektrik dağıtım şebekesine

bağlı olan abonenin bağlantı hattında bir oksitlenme oluştu. EnergyMind Projesi şu anda elimizde olsaydı o abonenin arızasını önceden tespit edip, kesintiye uğramadan müdahale edecektik. Bunun sonucunda tüketicimiz, çağrı merkezini aramamış olacaktı. Ekiplerimiz için ulaşım ve zaman kaybı olmayacaktı. Biz tespit edip abonemize ‘3 gün sonra

elektriğinizi yarım saatliğine keseceğiz ve buradaki olası arızayı bertaraf edeceğiz’ diyebilecektik. Aslında şu anda belirli bir seviyede bu süreci yönetiyoruz. Bunların hepsi manuel gerçekleşiyor. Bizim buradaki amacımız artık sistemler üzerinden yönetmek, otomatikleştirmek ve insan kaynağını da daha stratejik yönlendirmek” dedi.

FIRAT EDAŞ’TAN KISA KISA...

-Fırat EDAŞ, yaklaşık 1,8 milyon nüfusa sahip Elâzığ, Bingöl, Malatya ve Tunceli illerinde, 37.365 kilometrekarelik alanda hizmet veriyor.

-Şirket, ‘asrın felaketi’ olarak nitelendirilen 6 Şubat depremlerin ilk anından

itibaren afet bölgesinin enerji ihtiyacını karşılamak ve bölgenin acil ihtiyaçlarına destek olabilmek için de tüm imkânlarını seferber etti. Meydana gelen deprem ile 142 dağıtım merkezi, 6 il ve ilçe yönetim binası ve şebeke ağır hasar aldı.

-Deprem deneyimlerinden güç alan, daha esnek ve

dayanıklı şebekeler inşa eden Fırat EDAŞ, deprem sonrası altyapı için 2,5 milyar lira yatırım yaptı. Şirket, 2026-2030 dönemini kapsayan Beşinci Tarife Uygulama Dönemi’nde, yatırım harcamalarını yaklaşık 2 katı bütçeyle yürütebilmek için çalışmalarını sürdürüyor.

-Şirket, deprem sonrası

eğitime de destek sağladı. Ayşe Kazancı Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi’ni inşa ederek 2024-2025 eğitim-öğretim yılında faaliyete açıldı. Bu okulda 716 öğrenci eğitim görüyor.

-Şirket, kadın mühendisleriyle sektöre örnek oluyor. Çalışan profiline erkek ağırlıklı olduğu enerji

sektöründe Türkiye’nin ilk kadın şebeke operasyonları müdürü olarak çalışan Sibel Ünal, yaptığı başarılı çalışmalarla sektöre örnek oluyor. Bölgenin elektrik dağıtımına yön veren Sibel Ünal, 17 yıl önce başladığı elektrik sektöründeki hizmetinde başarılarını arttırarak devam ediyor.

Dünyanın önde gelen nükleer enerji etkinliklerinden biri olan 11. Nükleer Santraller Zirvesi - NPPEs, İstanbul'da düzenlendi. Büyük bir uluslararası katılıma sahne olan Zirve'nin organizatörlerinden Nükleer Sanayii Derneği (NSD) Başkanı Alikaan Çiftçi gazetemize özel açıklamalarda bulundu.

Mehmet Ekici / İstanbul

Ankara Sanayi Odası (ASO) ve Nükleer Sanayii Derneği (NSD) tarafından Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın destekleriyle hayata geçirilen 11. Nükleer Santraller Zirvesi - NPPEs, 1 Temmuz 2025'te Hilton Bomonti Konferans Merkezi'nde yapıldı. Türkiye, Balkanlar, Ortadoğu ve Kuzey Afrika'nın en büyük nükleer enerji etkinliği olan NPPEs, karar vericilerden nükleer enerjinin global oyuncularına, yerli tedarikçilerden akademisyenlere tüm paydaşları bir araya getirdi. Zirve boyunca nükleer enerjinin geleceği şekillendirmedeki rolü ele alınırken, fuar alanında da sektörün en yeni teknolojileri sergilendi.

NPPEs'in açılışını; Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Nükleer Enerji ve Uluslararası Projeler Genel Müdürü V. Salih Sarı, Ankara Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Seyit Ardic, Nükleer Sanayii Derneği Başkanı Alikaan Çiftçi, Akkuyu Nükleer A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı & Rosatom Şirketlerinden Rusatom Energy International CEO'su Anton Dedusenko, İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) Rektörü Hasan Mandal ve Çin Halk Cumhuriyeti Devlet Nükleer Enerji Teknoloji Kurumu (SNPTC) Başkan Yardımcısı Ma Mingjun gerçekleştirdi.

"SİNOP PROJEMİZDE YIL SONUNA KADAR ÖNEMLİ GELİŞMELER BEKLİYORUZ"

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Nükleer Enerji ve Uluslararası Projeler Genel Müdürü V. Salih Sarı şunları söyledi: "Türkiye olarak, büyüyen ekonomimiz ve artan nüfusumuzla birlikte her yıl yaklaşık yüzde 4 oranında artan elektrik talebimizi karşılamak, dışa bağımlılığımızı azaltmak ve çevresel taahhütlerimizi yerine getirmek için dört ayaklı bir enerji stratejisini kararlılıkla uyguluyoruz. Bunlar; yenilenebilir enerji yatırımları, enerji verimliliğinin artırılması,

**ÖZEL
RÖPORTAJ**

yerli doğal gaz kaynaklarımızın geliştirilmesi ve elbette, nükleer enerjiye geçiş. Hedefimiz Akkuyu Nükleer Santrali'nin dört ünitesinin 2028 yılı sonuna kadar kademeli olarak elektrik üretmeye başlaması. Akkuyu, tam kapasite devreye girmesiyle de yılda 35 milyar kWh elektrik üretecek, ülkemizin elektrik ihtiyacının yüzde 10'unu karşılayacak, ayrıca nükleer enerjiden en çok elektrik üreten ilk 10 ülke arasında ülkemizin yer almasını sağlayacaktır. Diğer taraftan, Akkuyu, yılda yaklaşık 35 milyon ton karbon emisyonumuzu ve 7 milyar metreküp doğal gaz ithalatımızı da azaltmış olacak. Ayrıca, tüm yaşam döngüsü boyunca ülkemize 50 milyar dolarlık bir ekonomik katkı da sunacak. Bu da enerji arz güvenliğinin yanı sıra çevresel ve ekonomik hedeflerimize de ne kadar önemli katkı sağlayacağını gösteriyor. 2053 yılına kadar 20 GW nükleer kapasiteye

ulaşmayı hedefliyoruz. Bu doğrultuda, biri Sinop ilimiz diğeri Trakya'da olmak üzere iki büyük nükleer santral projesini daha hayata geçirmek için çalışmalarımıza kararlılıkla devam ediyoruz. Şu an itibarıyla Sinop sahamızda gerekli saha etütlerini tamamladık, ilgili kurumlardan ÇED ve saha onaylarını aldık, teknoloji sahibi ülkeler ve şirketlerle de görüşmelerimizde önemli mesafeler kaydettik. Sinop projemizde bu yıl sonuna kadar önemli gelişmeler bekliyoruz."

TRAKYA SANTRALİMİZDEN 2035 YILINDAN HEMEN SONRA İLK ELEKTRİĞİ ÜRETMEYİ ÖNGÖRÜYORUZ

Salih Sarı sözlerine şöyle devam etti: "Trakya sahamızda ise saha etütlerimize ve yine teknoloji sahibi ülkelerle görüşmelerimize hızla devam ediyoruz. Bu çalışmalarımız

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Nükleer Enerji ve Uluslararası Projeler Genel Müdürü V. Salih Sarı

'YENİ BİR ARAŞTIRMA REAKTÖRÜNÜ DAHA ÜLKEMİZE KAZANDIRMAYI PLANLIYORUZ'

Sarı şunları da sözlerine ekledi: "Türkiye olarak uzun vadede; yerli radyoaktif hammadde kaynaklarımızı en etkin şekilde değerlendirerek nükleer santraller için gerekli yakıtın tedarikini güvence altına almayı, nükleer enerjinin her alanında kendi kendine yeter bir sanayi altyapısına ulaşmayı, aynı zamanda bu alanda teknoloji ihraç eden ve uluslararası arenada söz sahibi bir ülke olmayı hedefliyoruz. Bu hedef doğrultusunda, öncelikli olarak; biri TENMAK'ta diğeri İTÜ'de olan iki nükleer araştırma ve eğitim reaktörümüze ek olarak daha yüksek güce sahip, nükleer teknolojilere yönelik tasarım ve testlerde sanayimize önemli kabiliyetler sunacak yeni bir araştırma reaktörünü

daha ülkemize kazandırmayı planlıyoruz. Bunun yanı sıra; yerli sanayimizin Akkuyu projesinde edindiği bilgi ve deneyim ışığında, diğer nükleer santral projelerimizde daha fazla katılımının artırılması, nükleer teknolojiyi ihraç eder bir konuma ulaşması da en önemli gayemiz. Bu doğrultuda ülkemizde; nükleer organize sanayi bölgelerinin kurulması, nükleer santral projelerine yönelik tasarım ve imalat alanlarında yeni teşvik mekanizmalarının oluşturulması, Ar-Ge ve Ür-Ge projelerine yönelik destek programlarının artırılması ile ülkemizin nükleer test ve sertifikasyon altyapısının güçlendirilmesine yönelik önümüzdeki süreçte önemli adımlar atmayı planlıyoruz."

sonucunda; Sinop santralimizden 2035 yılından önce, Trakya santralimizden ise 2035 yılından hemen sonra ilk elektriği üretmeyi öngörüyoruz. Rekabetçi elektrik fiyatına sahip ve yerleşik hedeflerimizle uyumlu teklifler gelmesi durumunda önümüzdeki yıl sonuna kadar bu projeler için uluslararası anlaşmalar imzalamayı planlıyoruz. Bunların yanı sıra gerek

elektrik gerekse ısı üretimi noktasında SMR'lar da enerji planlamamızda önemli bir yere sahiptir. SMR projelerinin özel sektör yatırımlarıyla kurulumunu ve yerli üretimini teşvik edecek yasal ve düzenleyici altyapı geliştirme çalışmalarımız da devam ediyor. Bu yıl sonuna kadar bu çalışmalarımızı tamamlamayı ve 2030 yılına kadar ülkemize bu teknolojileri kazandırmayı hedefliyoruz."

Nükleer Sanayi Derneği
Başkanı Alikaan Çiftçi

‘AMACIMIZ TÜRKİYE’Yİ BÖLGESEL NÜKLEER TEKNOLOJİ ÜSSÜNE DÖNÜŞTÜRMEK’

• Nükleer Sanayi Derneği olarak bu sürece nasıl katkı sağlıyorsunuz?

Nükleer Sanayi Derneği olarak Türkiye'nin nükleer ekosistemini temsil eden 25 üye kuruluş ve 16 binden fazla uzmanla birlikte çalışıyoruz. Amacımız; yerli sanayinin nükleer sektörde aktif rol almasını sağlamak, genç mühendisleri sektöre kazandırmak ve Türkiye'yi bölgesel bir nükleer teknoloji üssüne dönüştürmek. Bu hedef doğrultusunda, sektöre yönelik teknik kapasitenin artırılması, nitelikli insan kaynağının yetiştirilmesi ve yerli firmaların uluslararası sertifikasyon ve kalite standartlarına uygun hale gelmesi için çeşitli rehberlik ve destek mekanizmaları sunuyoruz. Bugüne kadar, İngiltere, Kanada, ABD, Rusya ve İtalya'nın da aralarında olduğu 18 ülkeyle İyi Niyet Anlaşmaları imzaladık. Bu anlaşmalar,

bilgi ve teknoloji transferi ile yerli sanayicilerimizin uluslararası projelerde yer almasını kolaylaştıracak iş birliklerinin önünü açıyor. Aynı zamanda, sektörler arası eşleştirme faaliyetleri ve B2B görüşmelerle bu ilişkileri kalıcı hale getirmek için çalışıyoruz. Her yıl düzenlediğimiz Nükleer Santraller Zirvesi - NPPES ile Türkiye'de nükleer enerji alanında bilgi birikiminin oluşmasına ve yerli firmaların sektöre entegrasyonuna öncülük ediyoruz. Zirve; kamu, özel sektör ve akademi dünyasını aynı platformda

buluşturarak sadece teknik bilgi paylaşımına değil, aynı zamanda somut iş birliklerine ve ticari fırsatlara da zemin hazırlıyor. Son olarak Alikaan Çiftçi sözlerini şu şekilde bitirdi; "Nükleer enerji artık sadece bir enerji kaynağı değil; Türkiye'nin sanayi, teknoloji ve iklim politikalarının kesişim noktasında yer alan stratejik bir kaldıraçtır. Akkuyu ile başlayan bu yolculuk, SMR'lerle daha kapsayıcı ve yaygın hale gelecek. Türkiye bu teknolojiyi yalnızca kullanan değil, geliştiren ve ihraç eden ülkeler arasında

yerini alacaktır. Dernek olarak bu vizyonun sahada karşılık bulması için çalışmaya devam edeceğiz.

“TÜRKİYE NÜKLEER TEKNOLOJİ ÜSSÜ OLMA YOLUNDA”

Nükleer Sanayi Derneği Başkanı Alikaan Çiftçi, sorularımızı yanıtladığı özel röportajda Türkiye'nin nükleer enerji vizyonunun çok boyutlu bir dönüşüm içerdiğini vurguladı. Akkuyu Nükleer Güç Santrali ile kazanılan tecrübenin ikinci ve üçüncü santrallere, hatta küçük modüler reaktör (SMR) yatırımlarına uzandığını belirten Çiftçi, yerli firmaların küresel projelerde yer alma yolunda büyük ilerleme kaydettiğini söyledi

• **Türkiye nükleer enerji alanında yeni yatırımlar ve iş birlikleriyle öne çıkıyor. Bu alanda gelişmeleri nasıl değerlendiriyorsunuz? Yerli sanayiciler için ne gibi fırsatlar doğuyor?**

Türkiye, 2053 Net Sıfır Emisyon hedefi doğrultusunda enerjide arz güvenliği,

sürdürülebilirlik ve teknoloji transferi temelli çok boyutlu bir enerji dönüşüm sürecine girmiştir. Bu dönüşümde nükleer enerji, karbon emisyonu yaratmayan ve 7/24 baz yük sağlayan stratejik bir kaynak olarak öne çıkıyor. Akkuyu Nükleer Güç Santrali (NGS) projesinin yanı sıra, ikinci ve üçüncü konvansiyonel nükleer santral projelerini devreye sokmaya hazırlanan Türkiye, aynı zamanda nükleer enerjinin oyun değiştiricisi kabul edilen küçük modüler reaktörler (SMR) alanında da yatırım yapmaya hazırlanıyor. Akkuyu NGS'de Türk firmalarının kazandığı önemli bir tecrübe var; inşaat, ekipman, malzeme, donanım ve hizmet sektörlerinde nükleer enerji endüstrisiyle çalışma deneyimi kazanan birçok yerli firmamız oldu. Firmalarımız globaldeki nükleer enerji projelerinden de iş almaya başladı, ülkemizdeki yeni santral yatırımlarında yerli payının daha yüksek

olmasını öngörüyoruz. Yerli sanayiciler için bu süreç sadece enerji yatırımı değil, aynı zamanda ileri mühendislik, üretim ve teknoloji geliştirme alanlarında da ciddi fırsatlar barındırıyor. Nükleer enerji gibi stratejik öneme sahip olan bu sektöre yapılan her yatırım; tıptan tarıma, savunmadan ulaştırmaya, havacılıktan uzaya kadar birçok sektöre dolaylı katkı sunmakta, yüksek katma değerli üretim kapasitesinin gelişmesine zemin hazırlıyor. Nükleer enerji ülkemizin sadece bu alanda değil sanayi alanındaki altyapısının güçlenmesine ve katma değeri yüksek ileri teknoloji ürün üreten bir merkez olmasına da aracılık edecek.

“TÜRKİYE NÜKLEER SANAYİSİNDE YENİ DÖNEME HAZIRLANIYOR”

• **Akkuyu NGS sonrası gündemde olan ikinci ve üçüncü santraller ile**

SMR yatırımlarında Türk tedarikçilerin rolü nasıl şekilleniyor? Bu alandaki çalışmalar nelerdir ve yerlilik oranı artırılabilir mi?

Akkuyu NGS, Türkiye'nin nükleer yolculuğundaki ilk somut adım oldu ve bugüne dek yaklaşık 400 yerli firmanın bu projede görev alması önemli bir tecrübe sağladı. İkinci ve üçüncü büyük ölçekli santrallerin yanı sıra Küçük Modüler Reaktör (SMR) yatırımlarında yerli katkı oranının artması ve nükleer enerji alanında mal ve hizmet ihraç eden bir ülke haline gelmeyi hedefliyoruz. Yine ülkemizin nükleer güç santrali işletme ve bakımında da yeterlilik kazanması öncelikli amaçlardan bir tanesi. Dernek olarak, yerli firmaların SMR tedarik zincirine dahil edilmesini kolaylaştıracak standartlara, sertifikasyonlara ve mühendislik kabiliyetlerine yönelik kapasite geliştirme çalışmalarını destekliyoruz. Nükleer enerji alanındaki katma değer çok yüksek, yerli sanayicilerimize uzun yıllardır bunu anlatıyoruz ve bu konuda oldukça önemli bir yol katettik. Akkuyu NGS ile başlayan bu yolculuğun yeni yatırımlarda artacağını öngörüyoruz.

“NPPES: NÜKLEER ENERJİDE BÖLGESEL İŞ BİRLİĞİNİN STRATEJİK BULUŞMA NOKTASI”

• **11. Nükleer Santraller Zirvesi, sadece Türkiye değil, bölge ülkeleri açısından da önemli bir buluşma noktası haline geldi. Bu yılki zirvenin sektöre ve kamuoyuna ne tür katkılar sunmasını bekliyorsunuz?**

Nükleer Santraller Zirvesi – NPPES, yalnızca Türkiye'nin değil, Balkanlar, Ortadoğu ve Kuzey Afrika'nın da en büyük nükleer enerji etkinliği konumunda. Türkiye, nükleer enerji alanındaki kararlı adımlarıyla uluslararası alanda dikkat çeken bir ülke. NPPES ise ilk yılından bu yana nükleer alandaki küresel oyuncuları bir araya getirerek sadece Türkiye'deki değil, bölge ülkelerindeki yatırımlar açısından da stratejik bir iş platformuna dönüştü. Türkiye'de henüz faaliyette olan bir nükleer santral yokken, 11 yıl önce bu zirveye başladık. O günden bu yana her yıl, sektörün en güncel başlıklarını gündeme taşıyarak sanayicileri, kamu temsilcilerini, akademiye ve bu alana ilgi duyan tüm paydaşları bir araya getiriyoruz. Bu yıl ise yapay zeka çağında hızla artan enerji ihtiyacı karşısında nükleer enerjinin stratejik rolünü ve geleceğin dünyasını nasıl şekillendireceğini ele alacağız. Ayrıca, zirvede önemli iş birlikleri anlaşmaları da imzalanacak.

NPPES, bu yönüyle sadece bilgi paylaşımının değil, aynı zamanda iş birliklerinin somutlaştığı bir platform olma özelliği taşıyor. Özellikle global firmalarla yerli sanayicileri bir araya getirmesi, nükleer alanda yerli bir tedarik zincirinin gelişmesi açısından son derece değerli. Bu sinerjinin hem Türkiye'deki projelere hem de küresel ölçekteki fırsatlara katkı sağlayacağına inanıyoruz.

“TÜRK FİRMALARI NÜKLEER ENERJİDE KÜRESEL OYUNCU OLMA YOLUNDA”

• **Zirvede farklı ülkelerden gelen sektör temsilcileriyle yapılan iş birliği anlaşmaları dikkat çekiyor. Türkiye'nin nükleer enerji projelerinde uluslararası tedarik zincirine entegre olma süreci ne durumda? Bu iş birliklerinin kalıcı hale gelmesi için nasıl bir strateji izleniyor?**

NPPES, Türkiye'de ve bölgede iş yapmak isteyen uluslararası nükleer enerji firmalarıyla, bu firmaların tedarik zincirine dahil olmak isteyen yerli şirketleri bir araya getiren stratejik bir platform. Yerli firmalarımız, yalnızca Türkiye'deki projelerde rol almakla kalmıyor; başta yakın coğrafyalar olmak üzere global firmaların farklı ülkelerdeki projelerine de entegre olabilmek adına aktif girişimlerde bulunuyor. Zirvede gerçekleştirilen ikili iş görüşmeleri ve imzalanan iş birliği anlaşmaları bu süreci somutlaştıran en önemli adımlardan. Bugün geldiğimiz noktada, Türk firmalarının kazandıkları bilgi birikimi ve mühendislik yetkinlikleri sayesinde artık uluslararası nükleer projelerde de aktif rol almaya başladığını görmek büyük bir gurur kaynağı. Bu girişimlerin, Türkiye'yi sadece bir pazar değil, aynı zamanda bu alanda yüksek katma değerli ürün ve hizmet ihracatçısı konumuna taşıyacağına inanıyoruz. Uluslararası tedarik zincirine entegrasyon sürecinde en kritik konular arasında sertifikasyon süreçlerine uyum, uluslararası kalite standartlarının yakalanması, teknik yeterlilik ve nitelikli insan kaynağı öne çıkıyor. Bu nedenle, sektörün gelişimine sadece ticari boyutta değil, aynı zamanda yapısal olarak da katkı sunmayı önemsiyoruz. Dernek olarak, üyelerimize bu alanlarda yol gösterici olmaya devam ediyoruz. Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı (IAEA) ve Dünya Nükleer Birliği (WNA) gibi önemli kurumlarla iş birliği içinde hareket ederek, hem teknik bilgi hem de iyi uygulama örneklerinin ülkemize aktarılmasını sağlıyoruz.

Aksa Enerji'den Afrika'nın enerjisine 150 milyon dolar yatırım

Aksa Enerji'den Afrika'da güçlü enerji hamlesi: Africa Finance Corporation ile imzalanan 150 milyon dolarlık kredi anlaşması, yalnızca yeni yatırımları değil, Türkiye'nin Afrika'daki artan etkisini ve enerji diplomasisini de perçinliyor.

Aksa Enerji, Afrika'daki yatırımlarını destekleyen tarihi bir anlaşmaya imza attı. Şirket, Afrika kıtasının önde gelen kalkınma finans kuruluşu Africa Finance Corporation (AFC) ile toplam 150 milyon dolar büyüklüğünde kredi sözleşmesi imzalayarak Afrika'nın enerji dönüşümüne ve sürdürülebilir kalkınmasına güçlü bir katkı sunmaya hazırlanıyor.

Anlaşma kapsamında AFC, Aksa Enerji'nin doğal gaz

kaynaklı santral projelerinde kullanılmak üzere finansal destek sağlayacak. Bu ortaklık, sadece iki güçlü kurumun iş birliğini değil, aynı zamanda Türkiye ve Afrika arasındaki derinleşen ekonomik ve stratejik iş birliğinin de somut bir göstergesi olarak öne

çıkıyor.

BÖLGENİN BÜYÜMESİNE İVME KAZANDIRACAK

AFC'nin uluslararası finansal tecrübesi, güçlü sermaye yapısı ve risk azaltıcı mekanizmaları; Aksa Enerji'nin

köklü deneyimi, uzman insan kaynağı ve global operasyon kabiliyetiyle birleşerek Afrika'nın enerji arz güvenliğini daha da güçlendirecek ve bölgenin sürdürülebilir kalkınmasıyla ekonomik büyümesine ivme kazandıracak.

"AFRİKA'NIN ENERJİ ALTYAPISININ GÜÇLENDİRİLMESİNE YÖNELİK SOMUT BİR ADIM"

Aksa Enerji Yönetim Kurulu Başkanı ve CEO'su Cemil Kazancı, konuyla ilgili yaptığı açıklamada şunları söyledi: "Afrika'da hayata geçirdiğimiz her yatırım, Aksa Enerji'nin küresel büyüme yolculuğunun yanı sıra, Türkiye'nin Afrika ile derinleşen ekonomik ve stratejik iş birliğinin de güçlü bir göstergesidir. Africa Finance Corporation ile imzaladığımız bu anlaşma, yalnızca bir finansman iş birliği değil; bilgi birikimi, teknik uzmanlık ve ortak vizyonun birleşimiyle Afrika'nın enerji altyapısının güçlendirilmesine yönelik somut bir adımdır. Aksa Enerji'nin Asya ve Afrika'da kanıtlanmış altyapı uygulama gücü ile AFC'nin finansal ve yapısal kapasitesini bir araya getirerek, Afrika kıtasında kalıcı, sürdürülebilir ve örnek teşkil edecek projelere imza atacağımıza inanıyoruz."

Türkiye'de şebekeye giren gaz miktarı yılın ilk yarısında yüzde 25 arttı

Türkiye'de yılın ilk yarısında şebekeye giren gaz miktarı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 25 artarak 34 milyar metreküpe ulaştı. Boru Hatları ile Petrol Taşıma AŞ (BOTAŞ) verilerinden derlenilen bilgilere göre, kış aylarında soğuk havaların etkisiyle artan ısınma ihtiyacı ve elektrik üretiminde doğal gaza olan talebin yükselmesi, ocak-haziran döneminde şebekeye giren doğal gaz miktarını artırdı.

Geçen yılın ilk yarısında, sisteme verilen doğal gaz miktarı toplam 27,1 milyar metreküp iken, bu yılın aynı döneminde 7 milyar metreküp artışla 34,1 milyar metreküpe ulaştı. Böylece doğal gaz miktarı yüzde 25'in üzerinde artış gösterdi.

GÜNLÜK GAZ GİRİŞİNDE ŞUBATTA REKOR SEVİYE GÖRÜLDÜ

Aylık bazda değerlendirildiğinde ilk 6 ayın tamamında, 2024'e göre artış kaydedildi. Miktar bakımından

en fazla artış şubat ayında gerçekleşti. Geçen yıl şubatta 5,7 milyar metreküp olan doğal gaz girişi bu yıl yüzde 41 artarak 8 milyar metreküpün üzerine çıktı. Sisteme günlük verilen gaz miktarında en yüksek rakamlar ise 21, 25 ve 26 Şubat tarihlerinde görüldü.

21 ve 26 Şubat tarihlerinde günlük tüketim 300 milyon metreküpün üzerinde gerçekleşti. 25 Şubat'ta ise Türkiye'nin doğal gaz sistemine giren gaz miktarı 320 milyon metreküple yılın en yüksek seviyesine ulaştı. Buna göre, şubat ayı doğal gaz talebinin zirve yaptığı dönem oldu.

Sisteme verilen doğal gaz miktarı, geçen yıla göre ocakta yaklaşık yüzde 13 artarak 7,7 milyar metreküpe, martta yüzde 7 yükselerek 6,1 milyar metreküpe çıktı. Nisanda doğal gaz girişi geçen yıla göre yüzde 67'lik artış gösterirken, mayıs ve haziran aylarında sırasıyla yüzde 15 ve yüzde 28 oranında artış yaşandı.

Doğal gazda rekor

Geçen yılın ilk yarısında, sisteme giren doğal gaz miktarı 27,1 milyar metreküp iken, bu yılın aynı döneminde 7 milyar metreküp artışla 34,1 milyar metreküpe ulaştı.

seviyelere ulaşan günlük giriş miktarlarının kesintisiz sağlanması, çeşitli ülkelerden boru gazı ve sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) tedariki ve yerli gaz üretimiyle destekleniyor.

Avrupa'nın en büyük gaz piyasalarından biri durumundaki Türkiye'ye 14 farklı noktadan gaz girişi sağlanırken, tedarikte boru hatlarının yanı sıra LNG santralleri ve yüzer yeniden gazlaştırma tesisleri (FSRU)

üzerinden kaynak çeşitliliğine önem veriliyor. Bu kapsamda Türkiye, Rusya, Azerbaycan, İran ve Türkmenistan'dan boru gazı, ABD ve Cezayir başta olmak üzere çeşitli ülkelerden ise LNG tedarik ediyor.

Türkiye'nin gaz ihtiyacını yerli kaynaklardan sağlama hedefi doğrultusunda Sakarya Gaz Sahası'nda günlük üretim kapasitesi yaklaşık 10 milyon metreküp seviyesinde seyrediyor.

ELEKTRİK ÜRETİMİ YÜZDE 3,6 ARTTI

Söz konusu dönemde elektrik üretiminde de artış görüldü. TEİAŞ verilerine göre, ocak-haziran döneminde elektrik üretimi, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 3,6 artarak 167 milyar 828 milyon 202 bin kilovatsaat oldu. Böylece ilk 6 ayda günlük ortalama elektrik üretimi geçen yılın aynı dönemine kıyasla 890 milyon kilovatsaatten 922 milyon kilovatsaate yükseldi. Aynı dönemde, doğal gazın toplam elektrik üretimindeki payı yüzde 13,5'ten yüzde 19,7'ye yükseldi.

Geçen yıl haziranda 113 bin 256 megavat olan kurulu kapasite bu yıl 30 Haziran itibarıyla 119 bin 379 megavat seviyesine ulaştı. Bu dönemde kurulu kapasitede en fazla artış güneş ve rüzgar enerjisinde görüldü. Bu kaynakların geçen yılın ocak-haziran döneminde elektrik üretimindeki payı yüzde 18,4 iken, bu yılın aynı döneminde yüzde 21,4'e yükseldi.

Elektrik dağıtım sektöründe müşteri memnuniyeti artmaya devam ediyor

Elektrik Dağıtım Hizmetleri Derneği (Elder) Genel Sekreteri Fakir Hüseyin Erdoğan, dağıtım şirketlerine yönelik memnuniyetin ölçülmesine yönelik, "Türkiye'de kasımda yapılan çalışmada genel memnuniyet oranı yüzde 70,4 düzeyindeydi. Son çalışmada bu oran yüzde 73,6'ya yükseldi" diye konuştu.

Sibel Acar / Ankara

Elder Genel Sekreteri Fakir Hüseyin Erdoğan, Elder'in Fırat EDAŞ'a düzenlediği saha ziyaretinde basın mensuplarının sorularını yanıtladı.

17 Nisan-4 Haziran tarihlerinde yaklaşık 61 bin kişiyle dağıtım şirketlerine yönelik yapılan anket çalışması hakkında değerlendirmelerde bulunan Erdoğan, kamuoyunun dağıtım şirketlerine yönelik değerlendirmelerini düzenli olarak değerlendirdiklerini ifade etti. Konuyla ilgili görüşlerini aktaran Erdoğan, "Nihai olarak telefon destekli

bir anket yöntemiyle Elder olarak yaklaşık 61 bin kişi ile görüşülen bir anketi tamamladık. Bu anketin sonuçlarına göre tüketicilerin genel memnuniyet oranı tüm Türkiye geneli için Kasım ayında yapılan ankette yüzde 70,4 düzeyinde gerçekleşirken, 17 Nisan - 4 Haziran tarihleri arasında yapılan çalışmada ise 73,6 düzeyine çıktı. Bu süreçte 'Ben memnun değilim' diyenlerin oranı yüzde 15,9'dan yüzde 13,2'ye düştü" değerlendirmesinde bulundu.

Erdoğan, anketin zamanlamasına da dikkati çekerek, "Bu anket 5 Nisan'daki tarife değişikliği

sonrasında yapıldı. Vatandaşın zihninde ve faturasında karşılığını bulduğu bir dönemde yapıldı. Buna rağmen dağıtım hizmetlerinden duyulan memnuniyetin arttığını görüyoruz. Bu bizim açımızdan sevindirici bir durum" diye konuştu.

Katılımcıların daha az kesinti yaşadıklarını, arızalara daha hızlı müdahale edildiğinin bildirdiğini aktaran Erdoğan, aynı zamanda dağıtım şirketlerinden aldıkları geri dönüşlerden, personelin güler yüzlü ve kibar davranışlarından memnun olduklarını ifade etmelerinin de kendilerini mutlu ettiğini ifade etti.

Elder Genel Sekreteri Fakir Hüseyin Erdoğan

'DAĞITIM 2.0 VİZYONUNA YÖNELİK ÇALIŞMALARIMIZI TAMAMLADIK'

Erdoğan, dağıtım sistemine bağlı kurulu gücün geçen yıl sonu itibarıyla 22 bin 400 megavat olarak kayıtlara geçtiğini ve mevcut durumda 24 bin megavat olarak hesaplandığını bildirdi.

Erdoğan, söz konusu kurulu gücün daha da artacağını vurgulayarak,

"Sayın Bakanımız Alparslan Bayraktar da şebekelerimizi daha esnek, dirençli, akıllı, tüketici ve müşteri odaklı bir yapıya dönüştürmemiz gerektiği konusunda 'Dağıtım 2.0' vizyonunu ortaya koydu. Biz de buna yönelik çalışmalarımızı tamamladık" değerlendirmesinde bulundu.

AB, ilk defa boru hattı gazından çok LNG ithal ediyor

Avrupa Birliği, 2025'in ilk çeyreğinde tarihinde ilk kez boru hattı gazından daha fazla LNG ithal etti. Bu değişim enerji güvenliği açısından olumlu görülse de uzmanlar, LNG'nin iklim üzerindeki olumsuz etkilerine dikkat çekiyor.

Avrupa Birliği'nin doğal gaz ithalatında tarihi bir eşik aşıldı. Eurostat verilerine göre, 2025'in ilk çeyreğinde AB ülkeleri toplam 8,4 milyon ton sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) ithal ederek, boru hattı yoluyla alınan 8,2 milyon ton gazı geride bıraktı. Böylece Avrupa, ilk kez LNG'yi boru gazına tercih etmiş oldu.

Bu değişimin temelinde Rusya-Ukrayna savaşı sonrası artan enerji arz güvenliği kaygıları ve hızla devreye alınan LNG altyapı yatırımları yatıyor. Son üç yılda Polonya, Hollanda, Almanya, İtalya

ve Yunanistan gibi ülkelerde LNG terminalleri kuruldu ve kapasite artırıldı. Ancak bu hızlı geçişin çevresel maliyeti giderek daha fazla sorgulanıyor.

LNG'NİN İKLİM ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ BORU GAZINA KİYASLA ÇOK DAHA FAZLA

Cornell Üniversitesi tarafından yapılan bir araştırma, LNG'nin karbon ayak izinin kömüre kıyasla yüzde 33, boru hattı gazına kıyasla ise yüzde 67 daha fazla olduğunu ortaya koyuyor. Bunun nedeni, LNG'nin sıvılaştırma sürecinde yüksek miktarda enerji tüketmesi, taşınma sırasında metan sızıntısı riski ve yeniden gazlaştırma işlemi sırasında oluşan ek emisyonlar. Uluslararası Enerji Ajansı da LNG'nin iklim üzerindeki etkilerinin boru gazına kıyasla çok daha fazla olduğunu doğruluyor.

Öte yandan LNG ithalatının önemli bir kısmı hâlâ Rusya'dan geliyor. AB, Rusya'dan boru gazı alımını büyük ölçüde azaltmış olsa da, 2024'te Rusya AB'nin en büyük ikinci LNG tedarikçisi konumundaydı. Bu da "Rus enerjisine bağımlılığı bitirme" hedefinin LNG üzerinden dolaylı olarak devam ettiği yorumlarına neden oluyor.

"BOŞ YATIRIM RİSKİ"

AB'nin REPowerEU planı ile fosil yakıtlardan çıkışı hızlandırma hedefi bulunsu da uzmanlar bu kadar çok LNG terminali inşa edilmesinin ileride kullanılmayan "boş yatırımlar" yani stranded asset riski oluşturabileceğini belirtiyor. Özellikle yenilenebilir enerjideki büyüme hızlandıkça, gaz talebinin düşeceği öngörülmüyor.

Tüm bu gelişmeler, AB'nin enerji arz güvenliğini sağlama çabasının kısa vadede başarılı olduğunu, ancak iklim hedefleri açısından riskli bir yöne gidebileceğini gösteriyor.

Rusya'nın petrol ve gaz gelirleri haziranda yıllık yüzde 33,7 düştü

Küresel petrol fiyatlarındaki zayıflama ve rubledeki değer artışı, Rusya'nın haziran 2025'te enerji sektöründen elde ettiği bütçe gelirlerinde sert düşüşe yol açtı. Bu durum, artan savunma harcamalarıyla birleşince mali yapıda baskıyı artırıyor.

Rusya Maliye Bakanlığı verilerine göre, 2025 Haziran ayında petrol ve gaz sektöründen gelen bütçe gelirleri bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 33,7 azalarak 494,8 milyar rubleye geriledi. Bu, 2,5 yılın en düşük gelir seviyesi olarak kayıtlara geçti. Yılın ilk yarısında ise enerji gelirleri yüzde 17 oranında düşerek 4,73 trilyon ruble oldu.

ENERJİ GELİR TAHMİNİ DÜŞÜRÜLDÜ

Rusya'nın enerji gelirlerindeki bu gerilemenin temelinde, küresel piyasalarda zayıf seyreden petrol fiyatları ve rubledeki değer artışı yer alıyor. Maliye Bakanlığı, 2025 yılı için yıl başında 10,94 trilyon ruble olarak planlanan enerji gelir

tahminini, fiyatlardaki düşüş nedeniyle 8,32 trilyon rubleye revize etti. Öte yandan, ülkenin savunma harcamaları GSYH'nin yüzde 6,3'üne yükselerek Soğuk Savaş sonrası en yüksek seviyeye ulaştı ve federal bütçenin yaklaşık üçte birini oluşturdu.

Bu mali tablo, Rusya'nın bütçe açığını daha da büyütebilir. Kremlin'in yetkilileri, gelecek yıl savunma harcamalarını azaltmayı planladıklarını belirtiyor ancak enerji gelirlerinde yaşanan düşüş, bütçede kalıcı bir baskı oluşturuyor. Moskova'nın enerji ihracatını Asya pazarlarına kaydırma çabaları henüz tam sonuç vermemiş durumda. Tüm bu gelişmeler, Rusya'nın bütçe politikasında zorunlu değişikliklere gitmesi ihtimalini gündeme getiriyor.

Türkiye Doğal Gaz Meclisi toplandı

TOBB Türkiye Doğal Gaz Meclisi'nde sektör temsilcileri, artan tüketim, şebeke yatırımları ve arz güvenliği başlıklarında değerlendirmelerde bulundu. Toplantıda, 2025'in ilk 5 ayında doğal gaz tüketiminde 5 milyar metreküplük artış yaşandığı vurgulandı.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Türkiye Doğal Gaz Meclisi toplantısı, Ankara Birlik Merkezi Şefik Tokat Toplantı Salonu'nda Meclis Başkanı İbrahim Akbal'ın başkanlığında gerçekleştirildi. Toplantıya BOTAŞ Doğal Gaz İletim ve Piyasa İşlemleri Daire Başkanı Murat Önde, GAZBİR Genel Müdürü M. Cem Önal ve sektör temsilcileri katıldı. Toplantının açılışında Meclis Başkanı İbrahim Akbal, bölgesel ve küresel çatışmaların enerji arz güvenliği üzerindeki etkilerinden bahsederek, bu tür gelişmelerin sektör açısından taşıdığı risklere değindi. Güçlü altyapı ve tesisler sayesinde Türkiye'de arz güvenliği bakımından herhangi bir olumsuzluk yaşanmadığını belirtti. 2025 yılı ilk 5 ayında

TOBB Türkiye Doğal Gaz Meclisi toplantısı İbrahim Akbal'ın başkanlığında Ankara'da düzenlendi. Meclis Başkanı İbrahim Akbal, bölgesel ve küresel çatışmaların enerji arz güvenliği üzerindeki etkilerine vurgu yaptı.

doğal gaz tüketiminin, 2024 yılının aynı dönemine göre 5 milyar metreküp arttığını, bunun yaklaşık 2,5 milyar metreküplük kısmının elektrik üretiminde kullanıldığını kaydetti.

ABONE SAYISI VE ŞEBEKE UZUNLUĞU ARTIYOR

Doğal gaz dağıtım sektöründeki gelişmeleri GAZBİR Tarife ve Raporlama Yöneticisi Tufan Şener aktardı.

Sunumda, ülke genelindeki abone ve tüketim artışları, dağıtım şebekesinin büyüklüğü ve yapılan yatırımlar ele alındı. Türkiye'nin doğal gazda Avrupa'daki yeri, fiyatlandırma eğilimleri ve 2025'in ilk

beş ayına dair veriler de değerlendirildi. Toplantının interaktif bölümünde meclis üyeleri, sunumlar sonrası sektörün karşılaştığı sorunlar ve çözüm önerileri üzerine görüş alışverişinde bulundu.

Aşırı sıcaklar Fransa ve İsviçre'de nükleer santralleri durdurdu

Avrupa'yı etkisi altına alan aşırı sıcaklar, enerji üretimini tehdit ediyor. Özellikle soğutma suyu kaynağı olarak nehirleri kullanan nükleer santraller, rekor sıcaklıklar nedeniyle operasyonlarını sınırlandırmak zorunda kaldı. Fransa ve İsviçre'de bulunan birçok nükleer reaktör, su sıcaklıklarının yasal limitleri aşması nedeniyle tam kapasiteyle çalışmıyor. Durum, enerji arz güvenliği ile çevresel yükümlülükler arasında yeni bir gerilim hattı yaratmış durumda.

Fransa'nın devlet enerji şirketi EDF, ülkenin güneybatısındaki Golfech nükleer santralının 1 numaralı reaktörünü kapattı. 29 Haziran'da Garonne Nehri'nin

sıcaklığı 28 dereceyi aşınca, çevre yasaları gereği reaktörün faaliyetleri durduruldu. Bu reaktör, normalde yaklaşık 1.300 MW elektrik üretim kapasitesine sahipti. EDF aynı zamanda Blayais ve Bugey santrallerinde de üretimi geçici olarak sınırladığını duyurdu. Fransa'daki çevre düzenlemeleri, nükleer santrallerin soğutma sistemlerinden çıkan suyun nehir sıcaklığını ekosistemleri tehdit edecek seviyelere çıkarmasını engellemek amacıyla belirlenmiş durumda. Garonne Nehri'nde yaşanan ısınma aynı zamanda nehirdeki canlı yaşamı da tehdit ediyor. Uzmanlar, iklim değişikliğine bağlı bu tür olayların daha sık yaşanabileceği konusunda uyarıyor.

İsviçre'de ise Axpo şirketinin işlettiği Beznau nükleer santrali benzer bir durumla karşı karşıya kaldı. Santralin soğutma suyu olarak kullandığı Aare Nehri'nin sıcaklığı, İsviçre çevre yasalarındaki maksimum sınır olan 25 dereceyi geçti. Bu nedenle önce santralin bir reaktörü tamamen durduruldu; ardından ikinci reaktörün üretimi yüzde 50 oranında azaltıldı. İsviçre hükümeti, nükleer santrallerin çevreye etkisini en aza indirmek için katı sıcaklık sınırlamaları uyguluyor. Özellikle yaz aylarında, nehir sıcaklığının kontrol altında tutulması için bu tip santrallerin geçici olarak devre dışı bırakılması yaygınlaşıyor.

Nehir sıcaklıklarının ekolojik sınırları aşmasıyla birlikte Fransa ve İsviçre, bazı nükleer reaktörlerini geçici olarak kapatmak ya da üretim kapasitelerini azaltmak zorunda kaldı.

Orta Doğu gerilimi Avrupa gaz piyasasını nasıl etkiliyor?

Gas&Power'a özel açıklamalarda bulunan Argus Media editörü Natasha Fielding, İran-İsrail çatışmasının ardından Avrupa'da dalgalanan gaz fiyatlarını ve bölgedeki jeopolitik risklerin LNG arz güvenliğine etkisini değerlendirdi.

Mehmet Ekici / İstanbul

İran ve İsrail arasında yükselen tansiyon, sadece siyasi değil, enerji piyasaları açısından da kritik sonuçlar doğurdu. Avrupa'nın en belirleyici gaz fiyatı olan TTF'de ciddi dalgalanmalar yaşanırken, sektör temsilcileri bu kırılgan yapıya dikkat çekiyor. Gas&Power'a özel değerlendirmelerde bulunan Argus Media'nın gaz, LNG ve biyokütle editöryal yöneticisi Natasha Fielding, Avrupa'nın enerji güvenliğini tehdit eden unsurları, Hürmüz Boğazı riski, LNG arzı ve bölgesel talep kaymaları üzerinden ele aldı. Fielding, "Jeopolitik sadece petrolü değil, artık doğrudan gaz piyasasını da şekillendiriyor" diyerek

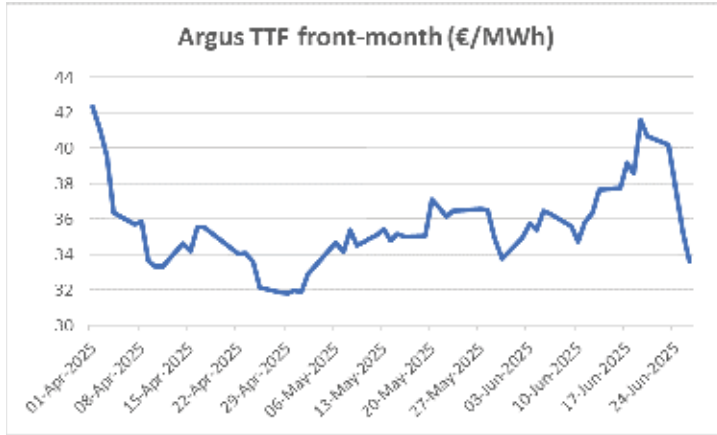

DAHA YÜKSEK LNG TALEBİ

Avrupa gaz fiyatlarını yükselten bir diğer önemli etken olarak örnek veren Fielding, "İsrail ve Mısır'da gaz üretiminin uzun süreli kesintiye uğraması durumunda, Mısır'da ve muhtemelen Türkiye'de daha yüksek LNG talebi beklentisi vardı. Mısır, İsrail'den boru hattıyla gaz alıyor ve bu akışın uzun süreli kesintiye uğraması, Mısır'ın ithalat talebini artırır. İran da Türkiye'ye boru hattıyla gaz ihraç ediyor; bu arzda bir düşüş, Türkiye'nin daha fazla LNG almasını gerektirir" şeklinde

konuştu.

Çatışmalar alevlendiğinde yatırımcıların aklındaki son endişeye de yer veren Fielding, "Katar'ın North Field East sahasındaki genişleme projesinin ertelenebileceği endişesi yatırımcıların aklında yer etti. Çünkü bu saha, İran altyapısına oldukça yakın. Bu projeden ilk gazın 2026 ortasında piyasaya sürülmesi bekleniyor ve bu da küresel pazara önemli ölçüde daha fazla LNG arzı getirecek" diyerek sözlerini sonlandırdı.

Avrupa'nın enerji stratejisini yeniden düşünmesi gerektiğine işaret ediyor.

İran-İsrail çatışmasının tırmanması ve ardından yatışması sırasında Avrupa gaz fiyatlarının son derece dalgalı olduğunu dile getiren Natasha Fielding, "Bu durum, Avrupa

gaz piyasasının Orta Doğu'daki çatışmalara ne kadar açık olduğunu gösterdi. Jeopolitik, yalnızca petrol piyasası üzerinde değil, gaz dünyası üzerinde de büyük bir etkiye sahip. Bu durum özellikle 2022'den bu yana geçerli; çünkü o yıl Rus gazının büyük

ölçüde kaybı, Avrupa'nın gaz piyasasını daha kırılgan hale getirdi" şeklinde konuştu.

"DÜNYA LNG TEDARİĞİNİN BEŞTE İKİSİ BURADAN GEÇİYOR"

Avrupa'da en çok işlem gören gaz fiyatı olan Argus TTF ön ay teslimat fiyatı üzerinden örnek veren Fielding, "Argus TTF fiyatı 19-23 Haziran tarihleri arasında Nisan başından bu yana ilk kez 40 euro/MWh seviyesinin üzerine çıktı (bkz. grafik). Ancak, 24 Haziran'da İsrail-İran ateşkese haberinin gelmesinin ardından keskin şekilde düşerek bir günde yüzde 12 gerileyip yaklaşık 35,50 euro/MWh seviyesine indi. O zamandan beri fiyat daha da düştü" dedi.

Orta Doğu'daki bir çatışmanın gaz arz güvenliğini tehdit edebileceği en önemli yolun Hürmüz Boğazı'nın kapanması olacağını dile getiren Fielding şöyle devam etti: "Bu en kötü senaryo düşük olasılıklı olsa da tamamen göz ardı edilemez. Dünya LNG kargolarının beşte ikisi, çoğunlukla Katar'ın dev Ras Laffan ihracat tesisinden olmak üzere, bu dar geçitten geçmek zorunda. Geçen yıl Katar LNG ihracatının yaklaşık yüzde 80'i Asya'ya giderken, Avrupa yalnızca yüzde 14'ten azını aldı. Ancak küresel LNG ihracatında yaşanacak herhangi bir aksama, Avrupa'yı doğrudan etkiler; çünkü Asyalı alıcılar, aksi takdirde Avrupa'ya gidecek olan yedek kargoları almak zorunda kalacaktır."

ThorAtom ile NAAREA, ergimiş tuz reaktörleri teknolojisinin ortak geliştirilmesi amacıyla stratejik iş birliğine imza attı.

Türkiye'nin 4. nesil nükleer reaktör geliştiren tek özel şirketi ThorAtom ile sürdürülebilir nükleer enerji alanında faaliyet gösteren Fransız şirket NAAREA, ergimiş tuz reaktörleri teknolojisinin ortak geliştirilmesi amacıyla stratejik iş birliğine imza attı. ThorAtom ve NAAREA arasındaki anlaşma, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının destekleriyle Ankara Sanayi Odası (ASO) ve Nükleer Sanayi Derneği (NSD) iş birliğinde düzenlenen ve Anadolu Ajansının Global İletişim Ortağı olduğu 11. Nükleer Santraller Zirvesi'nde (NPPES)

Türk ve Fransız şirketleri, ergimiş tuz reaktörü geliştirecek

imzalandı. Temiz, güvenilir ve ölçeklenebilir yeni nesil nükleer enerji çözümlerinin yaygınlaştırılması açısından stratejik adım olarak öne çıkan anlaşma, ThorAtom'un bağlı bulunduğu FiGES Grubu Yönetim Kurulu Başkanı Tanık Ögüt ve NAAREA Üst Yöneticisi (CEO) Jean-Luc

Alexandre'nin katılımıyla gerçekleştirildi.

KESİNTİSİZ ENERJİ SAĞLAMAK ÜZERE TASARLANACAK

ThorAtom ve NAAREA arasında yapılan iş birliği kapsamında, başta Türkiye olmak üzere Avrupa, Orta

Doğu ve Afrika (EMEA) bölgesi için küçük modüler reaktör (SMR) ölçeğinde ergimiş tuz reaktörlerinin üretimi hedefleniyor. Bu reaktörler, elektrik üretimi, ısı enerjisi ve hidrojen üretimi gibi çok çeşitli alanlarda uygun maliyetli ve kesintisiz enerji sağlamak üzere tasarlanacak. Ögüt, yaptığı konuşmada, ThorAtom olarak ergimiş tuz reaktörleri ve yakıt konusunun öncelikli alanları arasında olduğunu belirtti.

"BU İŞ BİRLİĞİ BUNUN BAŞLANGICIDIR"

Türkiye ve EMEA bölgesinde gelecek yıllarda ergimiş tuz reaktörleri üretimine yönelik çalışmalar yürüteceklerini ifade eden

Ögüt, "Bu iş birliği bunun başlangıcıdır" dedi. Alexandre ise ortaklık anlaşmasını imzalamaktan büyük gurur ve onur duyduklarını belirterek, NAAREA'nın dünya pazarına açılma konusunda güçlü bir iradeye sahip olduğunu söyledi. Türkiye'de doğru ivmeyi ve doğru ortakları bulduklarını dile getiren Alexandre, "Ergimiş tuz reaktörlerini her zamankinden daha hızlı geliştirmek ve bunun anahtarı olan yakıt döngüsü üzerinde çalışmak istiyoruz. Dünyayı karbondan arındırmak istiyorsak, bence doğru ortaklığa ve bunu gerçekleştirecek doğru insanlara sahibiz; özellikle bölgemizde ve çevremizde" diye konuştu.

Ulusal Nükleer Araştırma Üniversitesi Moskova Mühendislik ve Fizik Enstitüsü (NRNU MEPhI) ve Ulusal Araştırma Üniversitesi Moskova Enerji Mühendisliği Enstitüsü'nde (NRU MPEI) yüksek lisans eğitimi alan Türk öğrenciler, Moskova'da bulunan Atom Müzesi'nde, mezuniyetlerinin ardından görev yapacakları AKKUYU NÜKLEER A.Ş.'nin temsilcileriyle bir araya geldi.

Görüşme sırasında öğrenciler, ilk eğitim yılının sonuçlarını değerlendirirken nükleer güç santralının kadro yapısı ve mesleki gelişim olanakları hakkında da bilgi aldı. AKKUYU NÜKLEER A.Ş.'den görüşmeye katılan şirket yönetimi ve Akkuyu NGS atölyelerinin temsilcileri de öğrencilere eğitim sonrası işe alım süreci, personelin adaptasyonu ve santraldeki çalışmalar hakkında bilgi verdi.

Öğrenciler, Rusya'nın nükleer endüstri alanındaki en büyük eğitim ve tanıtım merkezi olan Atom Müzesi'ni de gezdi. Geleceğin mühendisleri, ilk bilimsel keşiflerden modern teknolojilere kadar nükleer enerjinin gelişimi hakkında bütünsel bir bakış açısı kazandı.

TÜRKİYE'NİN NÜKLEER SEKTÖRÜNÜN SÜRDÜRÜLEBİLİR GELİŞİMİNE KATKI

AKKUYU NÜKLEER A.Ş. Genel Müdürü Sergei

Akkuyu NGS'nin gelecekteki mühendisleri, Moskova'da şirket temsilcileriyle buluştu

Akkuyu Nükleer Güç Santrali'nin (NGS) personel yetiştirme programına katılanlar, yüksek lisans eğitimlerinin ilk yılını değerlendirdi. Nükleer güç santrali atölyelerinin işleyişi hakkında daha fazla bilgi edinen mühendisler gezi sırasında Rus nükleer endüstrisinin gelişim tarihini de öğrendi.

Butckikh, yaptığı açıklamada, "Genç Türk uzmanların eğitimi, ulusal nükleer eğitim sisteminin oluşturulmasına ve Türkiye'nin nükleer sektörünün sürdürülebilir gelişimine katkıda bulunuyor. Rosatom'un partner ülkelerin özelliklerini dikkate alarak uyguladığı insan kaynağı ile ilgili sosyal bir standart bulunuyor. Bu standart, eğitimi ve kültürler arası iletişimi kapsıyor.

Türk mühendisleri, nükleer ve ilgili alanlarda Rusya'nın en iyi üniversitelerinde eğitiyoruz, daha eğitim

aşamasında sektör genelindeki kültürel, bilgilendirme ve spor etkinliklerine dahil ediyoruz. Akkuyu NGS için uzman yetiştirme programı aktif olarak geliyor.

Bu yıl öğrenci sayısı iki katına çıkacak. Sonbaharda dört Rus üniversitesinin yüksek lisans programlarına, giriş sınavlarını başarıyla geçen 70 Türk vatandaşı daha kabul edilecek. Onların profesyonel yolculuklarında destek olacak, gelişimlerine yardımcı olacak ve nükleer enerji alanında kariyer yapmalarını sağlayacağız" dedi.

"RUSYA'DAKİ NÜKLEER OKUL BİLGİ EDİNMEK İÇİN EŞSİZ BİR FIRSAT"

NRNU MEPhI Nükleer Enerji ve Termofizik bölümünde yüksek lisans öğrencisi olan Gülsena Özkeskin de: "NRNU MEPhI'de eğitim almak, Rusya'daki nükleer okulun tam merkezinde bilgi edinmek için eşsiz bir fırsat. İlk yılım çok yoğundu ve şimdi uzmanlık derslerini sabırsızlıkla bekliyorum. Bugün, Akkuyu NGS projesi hakkında, santralde zaten çalışmakta

olan Türk uzmanlardan doğrudan bilgi edindik. Onların profesyonel yolculukları ilham verici! Özellikle de eğitimimiz sırasında bize destek olmaları ve projenin hayatına dahil etmeleri çok hoşuma gidiyor. Bu, bize güven veriyor. Türkiye'nin nükleer enerjisinin gelişimine katkıda bulunma fırsatı bulduğum için gurur duyuyorum. Atom Müzesi'ndeki etkileyici serginin altını çizmek istiyorum; bu sergi, atom teknolojileri dünyasına derin bir dalış sunuyor" diye konuştu.

Rosatom ve Kazakistan Atom Enerjisi Kurumu, ülkede nükleer güç santrali inşası için yol haritası ve çerçeve anlaşma imzaladı. Proje, Almatı'nın Jambıl Bölgesi'nde hayata geçirilecek.

Rusya Devlet Nükleer Enerji Kuruluşu Rosatom'un Genel Müdürü Aleksey Lihachev ile Kazakistan Cumhuriyeti Atom Enerjisi Kurumu Başkanı Almasadam Satkaliev St. Petersburg Uluslararası Ekonomi Forumu kapsamında bir araya geldi. Görüşme, Kazakistan Cumhuriyeti'nde nükleer güç santrali (NGS) inşa projesinin

Rosatom ve Kazakistan, nükleer santral inşası için yol haritasını onayladı

uygulanması konularına odaklandı. Görüşme sırasında, projenin hazırlanması ve uygulanması aşamalarını belirleyen bir gösterge niteliğindeki yol haritası onaylandı. Bu yol haritası, mühendislik araştırmaları, EPC sözleşmesinin imzalanması ve proje dokümantasyonunun geliştirilmesi gibi önemli adımları içeriyor.

Ayrıca, "Kazakistan Nükleer Elektrik Santralleri" Sınırlı Sorumluluk Ortaklığı ile Rosatom Mühendislik Bölümü A.Ş. "Atomstroyexport" arasında bir çerçeve anlaşması

da imzalandı. Bu anlaşma, Almatı'nın Jambıl Bölgesi'nde projeyi hayata geçirmede iş birliğinin temel ilkelerini belirliyor.

Kazakistan'ın enerji güvenliğini sağlama ve ekonomisinin karbonsuzlaştırılmasına yönelik stratejik hedeflere ulaşmayı amaçlayan proje, barışçıl nükleer enerjisi kullanımı alanında hükümetler arası iş birliği çerçevesinde yürütülüyor. Taraflar, Kazakistan için stratejik önem taşıyan bu projenin bir an önce hayata geçirilmesinin önemini

vurguladı.

"ENERJİ BAĞIMSIZLIĞINI GÜÇLENDİRECEĞİNE İNANIYORUZ"

Rosatom Genel Müdürü Aleksey Likhachev, "Kazakistan tarafının Kazakistan'da nükleer güç santrali inşa edecek uluslararası konsorsiyuma liderlik etme konusunda bize duyduğu güveni takdir ediyoruz. Kazakistan, nükleer sektörde bizim güvenilir ve tarihi ortağımızdır. Güvenilirliği, güvenliği ve etkinliği kanıtlanmış Rus nükleer teknolojilerinin

Kazakistan halkına hizmet edeceğine, enerji bağımsızlığını güçlendireceğine inanıyoruz" dedi.

Kazakistan Cumhuriyeti Atom Enerjisi Kurumu Başkanı Almasadam Satkaliev ise konuyla ilgili şunları söyledi: "Kazakistan'da nükleer güç santrali inşası, ülkenin enerji gelişiminin sürdürülebilirliğini sağlama yolundaki kapsamlı stratejisinin bir parçasıdır. Yüksek düzeyde güvenlik ve üretimin yerelleşmesini sağlamak için ortaklarla yakın ve şeffaf bir iş birliği bekliyoruz."

GasPower

Kurucusu:
M. Zekai Komsuoğlu
Mayıs, 1968

Yayın Sahibi
Balkan Gazetecilik
Dijital Medya Yayıncılık ve
Matbaacılık San. Tic. A.Ş.

Yayın Grubu Başkanı
A.Sertaç Komsuoğlu

Murahas Aza ve
Yayın Grubu Bşk. Yrd.

Mustafa Akıncı
Murahas Aza
Mustafa Komsuoğlu

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:
Bikem Ögünç

Haber Yönetmeni: Abdullah Paçal

● Haber Merkezi: Sibel Acar,
Gözde Emlik, Beyza Erdoğan,
Soner Okur, Mehmet Ekici

● Grafik: Ersin Güleç,
Serra Ergen Çelik, H. Buse Ceylan

● Reklam ve Abonelik:
Ferdî Özübuğutu

● Mali İşler Başkanı: Ş. Doğan Erbay

● Hukuk Danışmanı: İrfan Coşkun

● İK Sorumlusu: Merve Şen

● Basıldığı Yer: İRM Dijital Baskı ve
Matbaacılık San. Tic. A.Ş.

X @Petroturkcom

Yönetim Yeri: Y.Dudullu Mah. Bostancı Yolu Cad. Şehit Sok.
No:44 Ümraniye-İstanbul

İLETİŞİM

İstanbul: (0216) 466 74 96 Fax : (0216) 365 58 05
Ankara : (0312) 467 99 36 Fax : (0312) 427 30 16

Türkiye genelinde dağıtımı yapılan GP, Basın Kanunu uyarınca bir yerel süreli yayındır. GP, Basın Meslek İhtisapına uymaya söz vermiştir. GP'de yayınlanan yazı, haber ve fotoğrafların her türlü telif hakkı Balkan Gazetecilik Dijital Medya Yayıncılık ve Matbaacılık San. Tic. A.Ş.'ne aittir. İzin alınmadan, kaynak gösterilerek dahi iktibas edilemez. Köşe yazılarında yer verilen görüşler yazarın kendisine ait olup, gazetemiz açısından bağlayıcı değildir.

www.petroturk.com

Gazetede yayınlanan köşe yazılarında geçen görüşler tamamen yazarların kendi görüşleri olup gazetemizi kesinlikle bağlamaz ve görüşlerini yansıtmaz.

EN İYİLERİN BASKI VE UYGULAMA MERKEZİ

İRM
DİJİTAL & MATBAA

Outdoor
Reklam Uygulamaları

Fuar, Etkinlik ve
Görsel Uygulamaları

LED, Videowall
Aydınlatma ve Ekran Uygulamaları

Indoor
Reklam Uygulamaları

Baskı
Çözümleri

Mimari Tasarım, Projelendirme
ve Dekorasyon Çözümleri

İRM
DİJİTAL & MATBAA

İRM DİJİTAL & MATBAA
Tel: 0216 466 74 98 | www.irmbaski.com
Şerifali Mah. Şehit Sok. Y. Dudullu, Ümraniye/İSTANBUL
@ irmdijitalbaski in irmdijital

“LNG ve DOĞAL GAZ TEDARİKÇİNİZ”

Ege Gaz A.Ş.

Rüzgarlıbahçe Mah. Çam Pınarı Sk. No:1 İç Kapı No: 6 34805 Beykoz / İstanbul

Tel: +90 216 681 25 25 (pbx) Fax: +90 216 537 15 55

office@egegaz.com.tr www.egegaz.com.tr